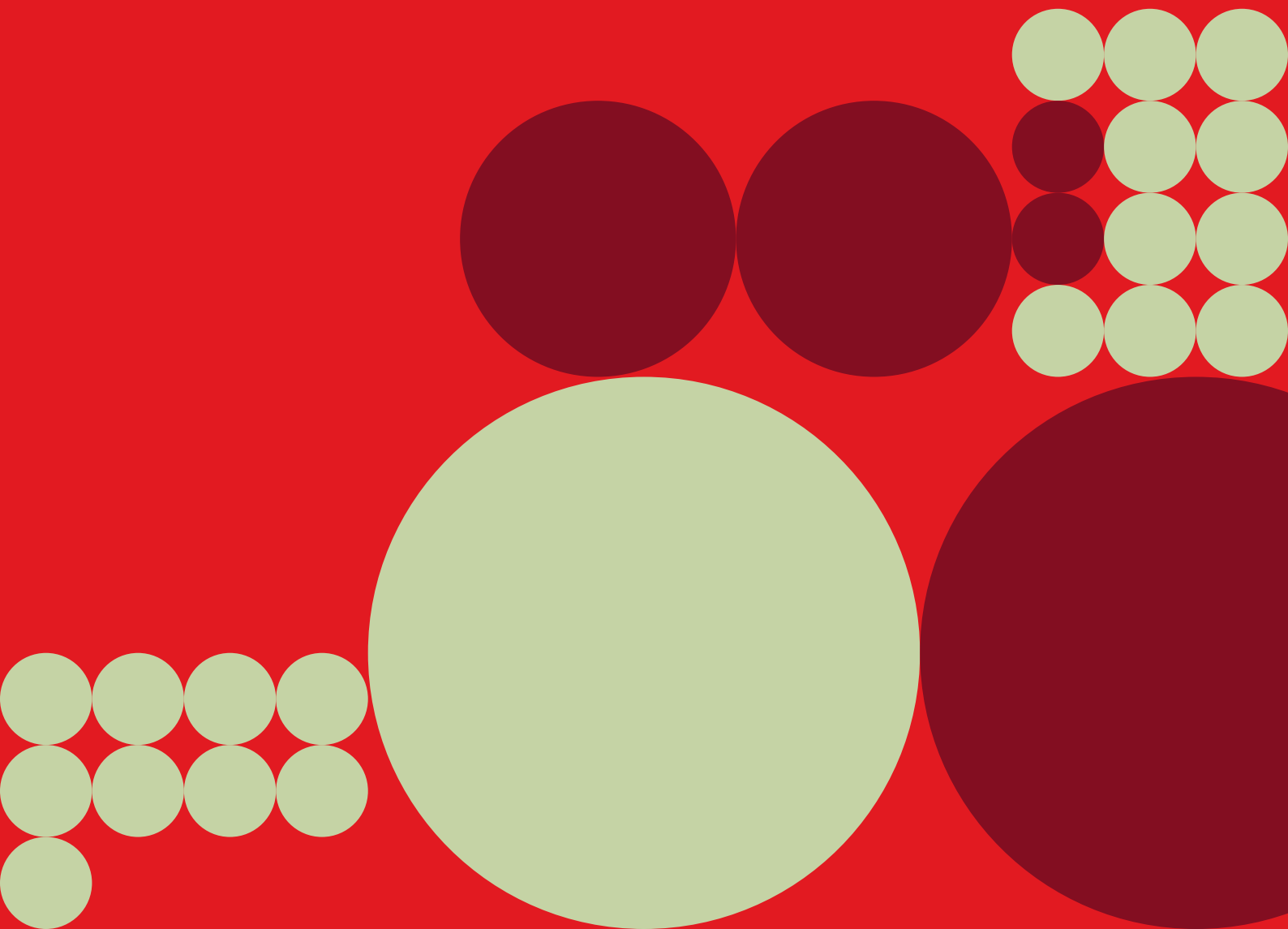

FELLESFORBUNDETS BERETNING

2021

Nok et uvanlig år

Koronapandemien medførte også i 2021 globale og nasjonale smitteverntiltak som i første rekke rammet tjenestesektoren. Internasjonale reiser ble kansellert, og nasjonale vedtak begrenset eller forbød mange aktiviteter, ikke minst innenfor hotell- og restaurantbransjen. Pandemien skapte også usikkerhet i transportlinjer og leveransekjeder for industrien.

De ulike smitteverntiltakene skapte nye utfordringer for forbundet. Det ble lagt strenge begrensninger for fysiske møter både på bedriftene og i forbundet. Reisebegrensningene skapte problemer lokalt, men ikke minst for våre medlemmer som hadde bosted i andre land.

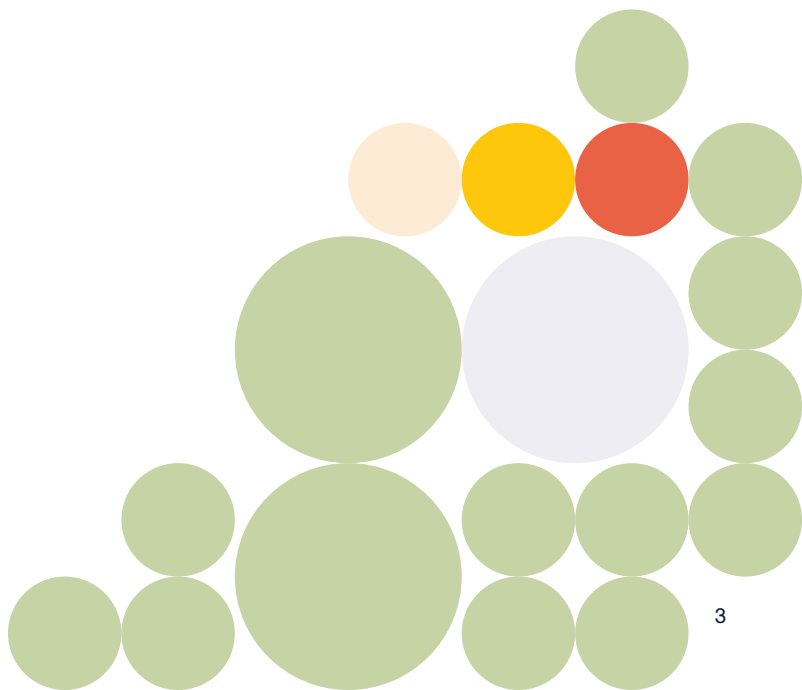
Bedre inntektssikring for permitterte, støtteordninger for bedrifter og praktiserbare karantaneløsninger for arbeidere fra utlandet var noen av de mange nye politiske utfordringer som ble utløst av koronapandemien.

Smitteverntiltak medførte flere steder et pålegg til arbeidsgiver om å tilrettelegge for at ansatte kunne arbeide hjemme. Dette medførte at mange av forbundets ansatte, ikke minst i Oslo, også i store deler av 2021 måtte løse sine arbeidsoppgaver hjemmefra.

Dette er en beretning fra et uvanlig år. Beretningen viser hvordan Fellesforbundet løste nye og ukjente oppgaver, men også hvor viktige det er å løse de vanlige oppgavene.

Stortingsvalget var en stor og viktig begivenhet for forbundet. Forbundet mobiliserte medlemmer til å stemme for et skifte. Etter åtte år med høyrestyre fikk vi et historisk stort flertall for et skifte. Den nye Arbeiderpartiledede regjeringen gikk raskt i gang med å bedre arbeidshverdag for vanlig arbeidstakere og forbundet fikk gjennomslag for våre viktigste saker i regjeringserklæringen.

Jørn Eggum

Noen fakta om Fellesforbundet

Forbundets ledelse

Forbundsleder Jørn Eggum

Nestleder Steinar Krogstad

Forbundssekretærer

Clas Delp

Kine Asper Vistnes

Per Skau

Knut Øygard

Hege Skulstad Espe

Dag-Einar Sivertsen

Medlemmer av forbundsstyret

Merethe Solberg, Pål Aronsen, Oskar Lindøe, Joachim Espe, Vidar Schei, Halvor Been, Jan Wiggo Hageløkken, Jarl Kurud, John Erik Molin, Rolf Geir Hillestad, Roald Stykket, Nina Risinggård, Christian Justnes, Steffen Høiland, Terje Håland, Bernhard Brunnes, Roar Abrahamsen (til 1. september), Silje Nilsen (fra 1. september), Atle K. Tranøy, Eirik Svensson, Jorge Dahl, Cecilie Søllesvik, Arne Otto Rogne, Ivar Dahlen (til 1. februar), Torbjørn Graneggen (fra 1. februar), Ståle Lund, Endre Lie (til 1. mars), Stian Sagvold (fra 1. mars), Tommy Rannov Nystad, Julie Wilhelmsen, Kyrre Næstby, Tom-Magne Nordli, Adrian Lindgren, Terje Johansen, Tove Olsen

Antall medlemmer

Antall medlemmer ved årsskiftet var 164 741

Antall avdelinger

Antall avdelinger ved årsskiftet var 85

Antall ansatte

Antall ansatte ved årsskiftet var 176 (inkl. valgte)

Arbeidslivsarbeidet

Tariffpolitikken

Etter mekling ble det i mellomoppgjøret i privat sektor (LO-NHO) i 2021 oppnådd enighet om et generelt lønnstillegg på kr 2,25. I tillegg ble det gitt et lavlønnstillegg på kr 1,- til alle overenskomster under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.

Tariff- og bransjeråd

I september 2020 ble det valgt tariff-/bransjeråd for årene 2020-2022 for områdene industri, byggfag, hoteller og restauranter, byggeindustri og glass, bil, buss, grossistbedrifter, havbruk, fly, treforedling, AMB/VTA, spedisjon, gods, avis, grafisk, forsvarrets verksteder, miljø, transporttjenester og grønn sektor.

Tariff-/bransjerådene holder normalt inntil fire møter per år. Møtevirksomheten i 2021 ble påvirket av koronapandemien og de fleste rådsmøter ble gjennomført digitalt. Tariff-/bransjerådene er blant annet ansvarlig for holde bransjekonferanser. Det ble i 2021 avholdt 18 bransjekonferanser.

Tariff- og kontingenttrekkavtaler

Fellesforbundet hadde ved utgangen av 2021 tariffavtale på 6 625 bedrifter. Totalt er dette 50 færre bedrifter enn ved utgangen av 2020. I 2021 ble det inngått tariffavtale ved 241 bedrifter med i alt 1 391 medlemmer. Det er 57 færre avtaler enn i 2020.

Se tabell 1 i tabelldelen bak i beretningen.

Forbundet har i perioden sendt varsel om plassoppsigelse til 6 bedrifter som ikke er tilknyttet arbeidsgiverorganisasjoner.

Av totalen på 6 625 bedrifter er 5 451 bedrifter tilsluttet arbeidsgiverorganisasjoner og 1 174 enkeltstående bedrifter.

I 2021 var det 1 823 bedrifter der det kun er inngått kontingenttrekkavtale. I 2021 ble det inngått 411 kontingenttrekkavtaler ved nye bedrifter. Det er 76 flere avtaler enn i 2020.

Juridiskbistand og rettsavgjørelse

Juridisk bistand ytes i yrkesskadesaker, og stillingsvern saker i forbindelse med omstillinger og nedbemanninger. Forbundet har fortsatt mange saker som går på bistand til utenlandske medlemmer i forbindelse med manglende utbetaling av lønn, underbetaling og feriepenger. I tillegg kommer saker hvor forbundet har behov for juridisk rådgivning og veiledning generelt.

I 2021 ble det avsluttet 163 saker hvor forbundet hadde tatt ut stevning. Det ble avsagt dom i 16 saker. Det er totalt utbetalt over 11,3 mill. kroner i erstatning til medlemmer i de avsluttede juridiske sakene i 2021.

Dom i sak 4/2020 - Arbeidsretten - Avisbudavtalen

Arbeidsretten tok stilling til om avisbudene hadde krav på mertid ved avvik fra det som var forutsatt ved fastsettelse av arbeidstiden.

Arbeidsrettens vurdering var:

«Fastsatt ordinær distribusjonstid» i bestemmelsen om «Tid for ombæring» må forstås som den fastsatte arbeidstiden etter bestemmelsene i § 2 om fastsettelse av arbeidstid og rutelengde mv. Etter Arbeidsrettens syn har endringene i bestemmelsene medført at budene har rett til betaling for faktisk medgått tid ved levering av andre produkter enn dem som er grunnlaget for oppmåling av budrutene. Avisbudene vil i tilfelle ha rett til betaling for mertid eller eventuelt overtid. I tillegg følger det av «Tid for ombæring» at uforutsette forhold/hendelser som forstyrrer fastsatt ordinær distribusjonstid også kan gi rett til mertid.

Dommens slutning var som følger:

- 1. Avisbudavtalen § 2 skal forstås slik at arbeidstaker har krav på betaling for mertid når mertiden skyldes forhold som ikke varforutsatt/medregnet ved fastsettelsen av den ordinære stipulerte distribusjonstiden.*
- 2. Innlandet Distribusjon-Lillehammer AS' avslag på krav om mertid har vært tariffstridige.*

3. Innlandet Distribusjon-Lillehammer AS plikter å etterbetale de berørte arbeidstakerne.

Dom i sak 33/2020 - Arbeidsretten - Riksavtalen

Saken omhandlet lokale tvisteprotokoller fra Select Service Partner AS og Compass Group AS, hvor tillitsvalgte krevde at ansatte skulle lønnes utover minstesatsene, og at lokale tillegg skulle være reelle.

LO hevdet at det er tariffstridig å ikke lønne utover minstelønnsatsen, at bedriften har anvendt de fire kriteriene uriktig, og at arbeidsretten har kompetanse til å konstatere tariffbrudd dersom en samlet vurdering tilsier det skulle vært gitt tillegg.

LO mente virksomhetene vektla ting som faller utenfor de fire kriteriene og at kriteriet «bedriftens økonomi» må avgrenses til krav eller forventninger utenfor bedriften som for eksempel morselskapenes krav om marginer, konsernutbytte m.v.

Arbeidsretten på en annen side sa at det vil være tilstrekkelig dersom kun deler av de ansatte lønnes utover minstelønnsatsene, at «...,tariffplikten vil være oppfylt såfremt noen arbeidstakere lønnes over satsene.».

Videre sa retten at «De fire kriteriene inngår som «bakgrunn» for forhandlingene. Utfallet av forhandlingene er et interessespørsmål.» Og med det fastslår retten at bedriftene selv kan avgjøre om for eksempel konsernbidrag skal påvirke de fire kriteriene i en lokal lønnsforhandling.

NHO fikk medhold på alle punkter.

Dom i sak 17/2021 – Arbeidsretten – Oppsigelse av tillitsvalgt uten drøfting

Hovedavtalen mellom Virke og LO § 4-4.7 har bestemmelse om at før arbeidsgiver går til oppsigelse eller avskjed av en tillitsvalgt så skal spørsmålet drøftes med de andre tillitsvalgte (arbeidsutvalget). Slikt særskilt møte ble ikke avholdt før en tillitsvalgt ble sagt opp. Det hadde blitt avholdt to møter i henhold til arbeidsmiljøloven § 15-1 hvor den oppsagte ble bistått av den hovedtillitsvalgte, og bedriften anførte at den tariffrettslige plikten til forhåndsdrøftelse derved var oppfylt. Arbeidsretten kom til at drøftelsesmøte etter arbeidsmiljøloven § 15-1 ikke kan tre istedenfor og erstatte den tariffrettslige drøftelsesplikten.

Det ble anført at brudd på drøftelsesplikten var en saksbehandlingsregel som ikke uten videre ledet til at oppsigelsen kunne kjennes ugyldig. Dette førte ikke frem. Dom for at en oppsigelse som er gitt i strid med en tariffavtalt forpliktelse skal kjennes ugyldig er en nødvendig tariffrettslig virkning av tariffbruddet. Ugyldighetsvirkning følger av tariffforholdet og krever ingen særskilt hjemmel i lov eller tariffavtale.

Arbeidsrettens slutning var at oppsigelsen av tillitsvalgt datert 16.04.20 fra Asko Vest var ugyldig.

Godkjenning av arbeidstidsordninger

Etter arbeidsmiljølovens § 10-12 (4) kan det inngås avtale mellom fagforening med innstillingsrett og den enkelte bedrift om arbeidstidsordninger som avviker fra lovens alminnelige bestemmelser. LO har etter enighet blant forbundene laget en egen veileder for hva som kreves i en søknad. Det er lagt ekstra søkelys på HMS, begrunnelse for nattarbeid, og at bedrifter som leier inn har avtale om dette ved innleie etter § 14-12.

Arbeidstidsordninger med inntil 10,5 timer per dag behandles av forbundet. Alle andre arbeidstidsordninger, utover 10,5 timer per dag, godkjennes av LO. Det ble i 2021 godkjent 725 arbeidstidsordninger på over 10,5 timer, av disse hadde 232 nattarbeid. Antall godkjenninger økte med 47 fra 2020.

Bedriftsdemokrati

Et flertall av våre medlemmer arbeider i konsern eller konsernlignende selskap med hovedkontor i eller utenfor Norge. Dermed fattes mange viktige beslutninger langt unna deres egen arbeidsplass og ledelse, kanskje i et annet land.

2021 var preget av smitteverntiltakene i forbindelse med konsernarbeidet. Derfor er tillitsvalgtapparatet på konsernnivå viktig for å spre informasjon og å håndtere utfordringene. I mange konsern økte graden av samarbeid med ledelsen. Forbundet er involvert i det selskapspolitiske arbeidet i alle de europeiske føderasjonene, særlig i IndustriAll Europa. Både krisehåndtering og øvrige prosesser er raskt og vellykket flyttet over på digitale plattformer. Det ble i 2021 forhandlet og inngått EWC-avtale i Kongsberg Maritime. Hele forhandlingsprosessen rundt denne avtalen foregikk digitalt. Bruk av digitale møter i konsernutvalg og EWC gir større muligheter til effektivt og raskt samarbeid for tillitsvalgte, men samtidig opplever tillitsvalgte at retten til fysiske møter utfordres av arbeidsgiver.

Fellesforbundet er leder for avtalekomiteen i Industriansatte i Norden (IN). IN er viktig for forbundet på flere områder. Arbeidet i den selskapspolitiske komiteen med bedriftsdemokrati og europeiske samarbeidsutvalg er nyttig også i våre andre bransjer. Fellesforbundet har lederen for INs arbeidsmiljønettverk. Også i andre sektorer er det nordiske samarbeidet viktig.

Likestilling og likeverd

Grunnet koronapandemien har likestillings- og likeverdsutvalget kun gjennomført digitale møter i 2021. Aktivitets- og redegjørelsesplikten, tariffoppgjøret og handlingsplanen mot høyreekstremisme er blant temaene som har stått på dagsorden i 2021.

Vi har i 2021 fortsatt samarbeidet med EI og IT forbundet, Fagforbundet og Industri Energi for å sette søkelys på utradisjonelle utdanningsvalg. I 2021 gjennomførte vi kampanjen dittykke.no i forkant av søknadsfristen for videregående opplæring. Kampanjen ble spredd i sosiale medier og vi hadde mange treff på landingssiden. Det var mange ulike aktører som hadde slike kampanjer og søkertallene for 2021 viste en positiv utvikling på tradisjonelt mannsdominerte utdanninger.

I forbindelse med prosjektet Fellesforbundet har bestilt, i samarbeid med Handel og Kontor, for å se på hva som er årsaken til at kvinner ikke gjør «karriere» som tillitsvalgt, ble det i 2021 sendt ut spørreskjemaer og gjennomført intervjuer. En rapport er ventet i 2022.

Administrasjonen har i 2021 deltatt på digitale møter i likestillingsutvalget til IndustriAll Europa og IN. I tillegg har administrasjonen deltatt på møter i LOs familie og likestillingspolitiske utvalg.

Helse, miljø og sikkerhet

Fellesforbundet deltar i flere forskjellige arbeidsgrupper, både i samarbeid med andre LO-forbund, men også samarbeidsarenaer med arbeidstakerorganisasjoner og andre aktører i arbeidslivet. Samarbeid for sikkerhet- olje og gass og -bygg og anlegg er to gode eksempler på samarbeid på tvers i næringer som er spesielt utsatt med tanke på sikkerhetsrisiko. Fellesforbundet har i 2021 vært representert i begge og er svært delaktige i arbeidet.

I 2021 ble det i Norge registrert 31 arbeidsskadedødsfall i det landbaserte arbeidslivet. Dette er en økning fra 29 året før. Selv om antallet arbeidsskadedødsfall er på et historisk lavt nivå, er trenden økende. Det er fire

næringer som peker seg ut i negativ forstand og alle disse næringene er områder hvor Fellesforbundet organiserer tungt. De fire næringene er:

- Bygge- og anleggsvirksomhet (9)
- Transport og lagring (7)
- Industri (6)
- Jordbruk (5)

Mer informasjon om arbeidsskader og statistikk kan man finne på: arbeidstilsynet.no.

Byggenæringen

Koronapandemien satte også i 2021 sitt preg på arbeidslivet. Og selv om byggenæringen er av de bransjene som kom best ut av pandemien med tanke på aktivitetsnivået, har også denne næringen hatt store utfordringer. Restriksjoner og karanteneregler på innreise skapte utfordringer med å skaffe nok folk i perioder, samtidig som innkvartering o.l. har vært utfordrende. Det viser også hvor sårbar en næring blir når den alt for lenge har basert seg på løst tilknyttet arbeidskraft. Det er fortsatt veldig mye innleie i bygg, og spesielt i områdene i og rundt de største byene skaper dette utfordringer med å skape en trygg og god sikkerhetskultur.

Tallene viser at byggenæringen fremdeles er den bransjen med flest arbeidsskadedødsfall, ni i 2021 mot åtte i 2020. Fire av arbeidstakerne døde som følge av å bli klemt/fanget, og tre omkom i fallulykker. To av de ni omkomne i næringen var utenlandske arbeidstakere.

Fellesforbundet har deltatt i Regelverksforum (Arbeidstilsynet), som er en partssammensatt gruppe der det diskuteres regelverksutforming med hovedvekt på arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter. Forbundet har også deltatt i styret til Samarbeid for sikkerhet i bygg og anlegg, et samarbeid der hele næringskjeden samarbeider for bedre sikkerhet, arbeidsmiljø og helse.

Havbruk

Fellesforbundet og Sjømat Norge arbeider sammen i et HMS-utvalg for havbruksnæringen. Utvalget arbeider med oppdatering av HMS-veileder. Arbeidstilsynet deltar i fast i utvalget og Sjøfartsdirektoratet deltar i arbeidet med veileder. Sikkerhetsarbeidet i næringen er blitt bedre de siste årene, men det er fortsatt behov for styrking av det systematiske arbeidet for sikre arbeidsoperasjoner.

Havbruk er den nest mest risikoutsatte næringen i Norge etter fiskeri. Etter en dødsulykke etter kantring av båt ved

Lurøy, leverte havarikommisjonen klare anbefalinger for økt sikkerhet ved bruk av båt. Disse anbefalingene følges opp i utvalget. I 2021 har det vært to alvorlige ulykker med bruk av båt. En dødsulykke hvor en ansatt falt i sjøen i arbeid på servicebåt og en kantring med båt hvor de ansatte ble reddet.

HMS-utvalget arbeider også med å utarbeide en HMS-modul om forebygging og hindring av trakassering og seksuell trakassering i næringen, på bakgrunn av de alvorlige sakene som har kommet opp om trakassering i fiskeri.

Skogbruket

Fellesforbundet er medlemmer i Skogbrukets HMS utvalg sammen med Arbeidstilsynet, NHO og andre aktører tilknyttet skogbruket. Skogbruket blir mer og mer mekanisert, men det er fortsatt flere dødsfall hvert år, hovedsakelig i tilknytning med manuell hogst. Det er særlig i forbindelse med vindfallhogst risikoen for ulykker er størst.

Samferdsel

Fellesforbundet deltar på flere arenaer om HMS innenfor transportsektoren. I «Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg» deltar vi med å gi innspill til konkrete tiltak som skal bidra til å redusere antall drepte og hardt skadde i vegtrafikken. Sammen med NHO Transport arbeider Fellesforbundet med utvalgsarbeid kalt Sikkerhet i Buss, som ser på forhold som kan bedre sikkerhet for sjåfører og passasjerer i busstransport. Politisk arbeid for å bedre kollisjonssikkerhet for fører i busser har bidratt til at regjeringen nå fremlegger forslag som skal bedre førersikkerhet i buss.

Det er ikke etablert organisert sentralt HMS-arbeid innenfor transportbransjen utover dette og IA-bransjeprogrammet for persontransporten. I transportbransjen er de ansatte utsatt for risiko knyttet til ulykker i trafikk og håndtering av farlig gods, tunge fysiske belastninger, og ubekvemme arbeidstidsordninger. Fellesforbundet har etterlyst en ordning med regionale verneombud innenfor godstransporten.

Oljeindustrien

Fellesforbundet deltar på flere samarbeidsarenaer innenfor petroleumsvirksomheten for å styrke helse, miljø og sikkerhet, som for eksempel Petroleumstilsynets Sikkerhetsforum. Dette er et trepartssamarbeid mellom myndighetene, næringen og fagbevegelsen. Her tas

det opp utfordringer som storulykkeperspektivet, teknologiutvikling, arbeidstakermedvirkning og partssamarbeid. 2021 var også et år med en del restriksjoner mot fysiske samlinger og møtene måtte gjennomføres digitalt

I 2020 ble Petroleumstilsynet tildelt ansvar for fornybar energi til havs. I den forbindelsen har partene kommet fra til et utkast til nytt regelverk. Det arbeidet vil måtte gå inn i 2022 før det kan landes. Det er positiv fremgang.

Samarbeid for sikkerhet olje og gass (SFSOG) er et forum med høy aktivitet for blant annet utarbeidelse av HMS- anbefalinger for oljeindustrien for beste praksis. Forumet er basert på konsensus blant medlemmer. Håndbok for stillasbyggere ble ferdigstilt i 2021.

Fellesforbundet deltar i Norsk Olje og Gass sitt Forum Sikkerhet og Beredskap (FSB). Når kurs og fagplaner offshore skal revideres må de innom FSB. Sikkerhetssentrene har begynt å fungere normalt på slutten av 2021. Det er en del etterslep på kurs og digitale løsninger på kurs har tvunget seg fram raskere enn forventet.

Regionale verneombud (RVO) for byggebransjen

Også i pandemiåret 2021 har RVOene forsøkt å opprettholde god aktivitet med besøk på byggeplassene, men det var også i 2021 viktig med en tilpasset tilnærming til besøkene.

Våre RVOer har i 2021 gjennomført i overkant av 2500 byggeplassbesøk. Besøkene var i hovedsak rettet mot små og mellomstore virksomheter som ikke har egne valgte verneombud.

Aktivitetsnivået på byggevirksomheten varierer etter sesong og geografi. I tillegg er det generelt høyere aktivitet i sommerhalvåret enn i vinterhalvåret, men det vil også være påvirket av variasjoner i været og ekstremvær.

Arbeid i høyden er den arbeidsoperasjonen de regionale verneombudene i byggebransjen stanser oftest, og som er en arbeidssituasjon med stort skadepotensiale. Manglende sikkerhetskultur og utfordringer rundt språk er fremdeles noe som fremheves av RVOene som store utfordringer.

RVOenes aktivitetsstatistikk for 2021 bærer preg av at smittevernråd- og regler har variert gjennom året. Den enkeltes sikkerhet med tanke på smitte har vært prioritert og dette synes å gi utslag i at antallet byggeplassbesøk

har gått betraktelig ned. Det er også en vesentlig feilmargen i innrapporteringen grunnet feil og mangler i rapporteringssystemet. Heldigvis er det nye systemet i drift fra starten av 2022. Selv om vi forventer en innkjøringsfase med opplæring av nytt system, er vi også trygge på at nytt system vil være mer stabilt i årene fremover.

Fellesforbundet er representert i styret for RVO-ordningen ved nestleder i Fellesforbundet, Steinar Krogstad med rådgiver i samfunnspolitisk avdeling, Edvard E. Sørensen som vara.

Registrerte byggeplassbesøk: 2568

Registrerte stans: 1768

Årsrapport for RVOene finnes på rvofond.no.

Regionale verneombud (RVO) i hotell, restaurant og renholdsbransjen

Primæroppgaven til RVO-ene er å besøke virksomheter. Dette har de hatt mulighet til i hele 2021, siden RVO-ene ble fritatt fra pålegg om hjemmekontor for å gjennomføre besøk og veilede om risikovurdering og tiltak for å ivareta ansattes smittevern i hotell-, restaurant- og renholdsbransjen. De 16 regionale verneombudene har i 2021 besøkt 1098 virksomheter innen overnatting, servering og renhold i hele landet. På grunn av pandemien har besøkene vært kortere, og smitteverntiltak har vært et tema i de aller fleste besøkene i 2021. Digitale veiledninger har i 2021 blitt en permanent veiledningsform.

Inkluderende arbeidsliv

Fellesforbundet har også i 2021 hatt flere møter med Norsk Industri og Industri Energi og diskutert felles utfordringer knyttet til inkluderende arbeidsliv og de kommende forhandlingene om ny IA avtale. I 2021 har utfordringer knyttet til koronapandemien og IA arbeidet vært et viktig tema. Flere av bransjenes HMS utvalg har IA som en del av sitt arbeid. Forbundet deltok i 2021 på møter i LOs HMS/IA utvalg.

Fellesforbundet er involvert i tre bransjeprogram knyttet til IA avtalen og disse har forsøkt å holde oppe aktiviteten på IA arbeidet i bransjen, tross en vanskelig situasjon i samfunnet.

Bransjeprogram IA persontransport

Prosjekter i virksomhetene ble også i 2021 preget av pandemien. Flere prosjekter som hadde fått bevilget midler ble utsatt og/eller begrenset i omfang.

Styringsgruppa har hatt jevnlig møter i 2021 og behandlet søknader, og planlagt sentrale tiltak. Planlagt konferanse for ledelse, tillitsvalgte og verneombud måtte utsettes på grunn av pandemien. Deloitte har gitt styringen av bransjeprogrammet stort sett tilfredsstillende karakter, med noe forbedringspotensial på risiko, og oppfølging av mål og resultater.

Fellesforbundet jobber i styringsgruppa for å få mer ambisiøse søknader fra virksomhetene, og har fått gjennomslag i styringsgruppa for at det bør ses på arbeidstidsorganisering. Det mangler søknader som er etterlyst for prosjekter og tiltak som går direkte på arbeidsmiljøet i bedriftene, organisering og arbeidstidsforsøk. Mange søknader går i retning av tiltak som rettes mot holdninger og kunnskap om helse og livstil for de ansatte, og individualiserer ansvaret for sykefravær.

Bransjeprogram IA bygg og anlegg

Bransjeprogrammets hovedområder for forebygging av sykefravær er delt inn i Muskel- og skjelettplager, støyplager, plager relatert til vibrasjonseksposeringer og luftveisplager. Innenfor hvert område er det opprettet flere delprosjekter basert på arbeid og innspill underveis. Prosjekter som bransjeprogrammet har jobbet med er; alternativ robotfunksjon, arbeidsmiljø og lederopplæring, eksternt skjelett (robot), utvikling av Ergonomiportalen, HMS i BIM og utstyr for demping av vibrasjon.

Bransjeprogram IA leverandørindustrien til olje- og gassnæringen

Bransjeprogrammet har i 2021 gjennomført to digitale og en fysisk workshop for bedriftene som har løpende prosjekter. De syv bedriftene som hadde søkt prosjekter har jobbet videre med disse. Disse prosjektene er innenfor områdene psykososialt arbeidsmiljø, fysisk arbeidsmiljø, helseoppfølging og endringskompetanse. Tiltakene og foreløpige resultater har vært presentert på de siste samlingene, men bortsett fra (foreløpige) positive tilbakemeldinger fra ansatte i bedriftene som har gjennomført tiltak, så er det det er ennå for tidlig å evaluere den langsiktige effekten.

Som et sentralt tiltak er det i samarbeid med bransjeprogrammene for næringsmiddelindustrien og bygg og anlegg en lederopplæring for førstelinje- og mellomledere. Bedre opplæring av ledere på førstelinje- og mellomledernivå er uttrykt som et ønske av mange av bedriftene i de bransjeprogrammene som deltar i arbeidet. Programmet var forsinket og ble lansert høsten 2021.

Arbeidet mot sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

Fellesforbundet har i 2021 videreført innsatsen mot sosial dumping, useriøsitet og løsarbeid. Arbeidet på dette feltet ble også dette året vevet sammen med aktiviteter knyttet til koronakrisen. Forbundet har vært en aktiv og synlig aktør i kampen for arbeidstakerrettigheter og mot sosial dumping, både nasjonalt og lokalt, så vel som i pressen og i sosiale medier. Arbeidet har foregått løpende gjennom året, og sentrale og gjennomgående temaer har vært inntektssikring for utenlandske arbeidere, innleie, sosial dumping, allmenngjøring, arbeidslivskriminalitet, useriøsitet og offentlige anskaffelser.

Under pandemien har forbundet jobbet intenst for å sikre at myndighetenes tiltak ivaretar arbeidstakerne, og også for at de næringsrettede tiltakene skal treffe best mulig. Vi har i begrenset grad ment noe om smittevernstiltakene i seg selv, men har vært opptatt av å dempe negative virkninger av dem. Og for våre medlemmer har negative virkninger særlig dreid seg om å bli kastet ut i permittering og ledighet, med alt det medfører.

For mange av Fellesforbundets medlemmer, som grensependlere langs svenskegrensa og andre pendlere fra EØS-området, ble grensestengningen i januar 2021 dramatisk. Stengningen medførte at mange ikke kom seg på jobb i Norge, men heller ikke fikk stønad fordi de ikke var permitterte eller arbeidsledige. Dette utløste desperate situasjoner og til dels dyp mistillit til norske myndigheter og velferdssystemet vårt. Etter sterkt press fra Fellesforbundet og LO kom det etter hvert på plass en kompensasjon gjennom sykkelønsordningen.

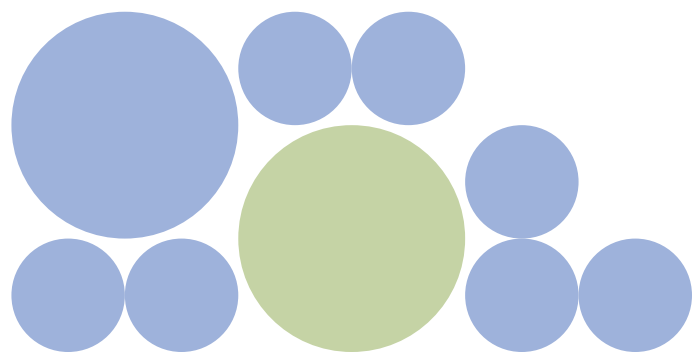
Forbundets kamp mot løsarbeid og innleie har blitt videreført med stor styrke i 2021. Fougner-utvalgets utredning om framtidens arbeidsliv som kom i juni 2021 la viktige premisser, som ble fulgt opp både gjennom høringsinnspill og politisk arbeid. Dette var også viktige temaer i valgkampen. Etter den rød-grønne valgseieren høsten 2021 spilte forbundet inn en rekke punkter knyttet til arbeidslivspolitikken og kampen mot sosial dumping – og fikk stort gjennomslag i regjeringen politiske plattform. Ny arbeidslivspolitikk var hovedtemaet på Oslojordkonferansen i desember, hvor også den nye arbeidsministeren deltok.

Solberg-regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet var altfor svak både når det gjelder tiltak mot sosial

dumping og a-krim, og under pandemien stoppet det meste av tilsynsaktiviteten opp. Arbeidstilsynet bør være en krumtapp i kampen mot a-krim og sosial dumping, men fikk gjennom flere år kutt i budsjettet. Utarmingene av Arbeidstilsynet førte ikke bare til en svekkelse av arbeidet rettet mot useriøsitet, men også til en nedprioritering av den generelle innsatsen for å ivareta arbeidsfolks liv og helse. Forbundet har gjennom året benyttet alle relevante anledninger til å fremme betydningen av nok ressurser til tilsynsmyndighetene.

Arbeidet og deltakelsen i treparts bransjeprogrammer for seriøsitet i transport, uteliv og bilbransjen har fortsatt gjennom 2021. Programmene er i ulike faser, men er nyttige arenaer for partssamarbeidet rundt seriøsitet i de aktuelle bransjene.

Fellesforbundet har også i 2021 vært engasjert i staten og kommunenes rolle som innkjøper og betydningen av å ha en innkjøpspolitikk som fremmer et seriøst arbeidsliv. Vi har også jobbet mot offentlige byggherrer, som Statsbygg, om seriøsitet i anskaffelsene, og deltatt i SMSØs arbeidsgruppe om bestiller rollen. Forbundets budskap har vært at det ved offentlig anbud skal settes strenge krav til tilbyder om at disse skal være lærebedrifter, krav til egenbemanning og maks antall underentreprenører – og at det bør være en fordel å ha tariffavtale. Gjennom året har flere deler av forbundet arbeidet aktivt med temaet, og også vært engasjert i å spille inn til regjeringens varslede Norgesmodell for offentlige anskaffelser.

Det næringspolitiske arbeidet

Koronapandemien preget forbundets næringer på ulik måte. Særlig reiseliv og hotell og restaurant har under hele perioden hatt store utfordringer grunnet bortfallet av etterspørsel. Her har vi fremmet forslag om omstilling og kompetansetiltak, men bransjen vil i praksis operere på et minimum inntil etterspørselen er tilbake. For produksjonsbedriftene våre har aktiviteten i stort blitt videreført, men økte smittetall med innstramminger på bruk av arbeidskraft både fra andre deler av landet og utenlandsk arbeidskraft skapte også i 2021 utfordringer for mange bedrifter og flere næringer. For industrien ble innspill til umiddelbare krisetiltak for våre næringer etter hvert erstattet av mer langsiktige innspill for å bidra til en enda mer bærekraftig vekst som også gir flere arbeidsplasser.

Næringspolitisk har derfor innsatsen vært lagt til mer ordinære prosesser som STB/RNB/høringer/innspill. I forbindelse med valget og flertallet for en ny regjering ledet av Arbeiderpartiet, ble det utarbeidet og sendt næringspolitiske innspill både fra Fellesforbundet og i samarbeid med andre. I Hurdalsplattformen fikk Fellesforbundet meget godt gjennomslag for vår næringspolitikk og forbundet er beredt til å bidra til å få gjennomført våre saker i stortingsperioden.

Den såkalte oljeskattapakken har i 2021 virket etter hensikten. Ved opptelling i desember 2021 var det hele 32 større og mindre prosjekter i pipeline. Mye av dette er elektrifisering som tar ned klimautslippet fra sektoren, og ikke minst de to store kjente gjenværende feltutbyggingene NOAKA og Wisting i Barentshavet.

På høsten og videre utover vinteren kom strømpriskrisen. Forbundet har fulgt utviklingen tett og utarbeidet forslag til tiltak på kort, mellomlang og lang sikt. Regjeringen svarte bl.a. med en strømstøtteordning før jul, som senere i 2022 ble forbedret.

Prosess21 er norsk prosessindustri strategiarbeid og ble etablert av Næringsministeren i 2018. Sluttrapporten ble presentert i februar 2021. I statsbudsjettet for 2022

ble Prosess21 besluttet videreført. LO representerer fagbevegelsen i det videre arbeidet.

Når det gjelder forsvarssaker er det verdt å fremheve at vi internt i forbundet har etablert en bedre dialog med våre medlemmer de Militære verksteders samorganisasjon (MVS) og mellom Samfunnspolitisk avdeling og Tariffavdelingen. Det har gitt en bedre samordning som vi vil bygge videre på. Vi har gjennom året arbeidet opp mot regjering og Stortinget i en rekke forsvarspolitiske saker.

Forbundet har inngått et samarbeid med organisasjonene Norsk Industri, Energi Norge, Industri Energi, samt EL og IT under navnet krafttak for fastlandsindustrien. Formålet er å løfte fastlandsindustrien slik at det blir flere arbeidsplasser og økt verdiskaping. Det ble laget et fellesinnspill til ny regjeringsplattform over viktige politiske tiltak og virkemidler som må på plass. Dette arbeidet vil videreføres i 2022.

Olje- og energiministeren la i juni 2021 fram stortingsmelding om langsiktig verdiskaping for norske energiressurser. Fellesforbundet vektla i vårt innspill viktigheten av mer fornybar kraft, utvikling av industrien slik at den også i fremtiden kan være leverandør av klimaløsninger, energieffektivisering innen bygg, samt viktigheten av å produsere olje og gass til et internasjonalt marked med så lave utslipp som mulig. Meldingen vil bli fulgt opp politisk av det nyvalgte Stortinget og den nye regjeringen som vil legge fram en tilleggs melding våren 2022.

I desember 2020 startet et samarbeidsprosjekt mellom NHO og LO – som inkluderer sentrale forbund og bransjeorganisasjoner – med formål om å samle næringslivets interesser for å gi innspill til felles energi- og industripolitisk plattform, basert på klimamål og en offensiv industrisatsing. Målet var å danne grunnlag for brede politiske kompromisser i neste stortingsperiode med lavere konfliktnivå, samt realisere industrielle satsinger. I arbeidet med plattformen

var Fellesforbundet med i sekretariatet som laget plattformen og i bedriftspanelet hvor den ble forankret. Plattformen ble lansert i mai 2021.

Reiseliv

Reiselivet har vært en av bransjene som har vært mest preget av pandemien. 2021 har vært noe bedre enn pandemiens første år, men gjentatte nedstengninger har fortsatt gjort det svært krevende for bransjen. 4. januar innførte regjeringen de strengeste nasjonale smittevern tiltakene siden mars 2020, med blant annet en nasjonal skjenkestopp som ikke ble opphevet før i slutten av mai. Over sommeren hadde landet en mer åpen periode, som mange nordmenn benyttet til å feriere i eget land. Utover høsten ble det gjennomført betydelig flere overnattinger og konferanser enn året før, selv om vi ikke var helt tilbake på nivået fra før pandemien. I desember fikk vi igjen meget strenge nasjonale tiltak, med en ny nasjonal skjenkestopp. Samtidig har bransjen opplevd stor mangel på arbeidskraft i de periodene det har vært mulig å holde åpent.

Fellesforbundet jobbet under begge nedstengningene med å få videreført og gjeninnført tiltakene for permitterte og ledige, og for at kompensasjonsordningene for bedriftene skulle være gode og treffsikre. Våren 2021 jobbet vi spesielt med å få på plass feriepenge på dagpenger for de som har vært permittert under pandemien. Under den siste nedstengningen, jobbet vi også for å få på plass en lønnsstøtteordning som kunne hjelpe bedriftene til å holde de ansatte i arbeid, fremfor å permittere. Disse tiltakene fikk effekt for arbeidstakere uavhengig av bransje, men var spesielt viktig for reiselivet, som har hatt mange permitterte over lange perioder.

Samtidig har Fellesforbundet vært opptatt av å se fremover og legge premissene for hvordan reiselivsnæringen bør være etter pandemien. I april lanserte vi «Fellesforbundets 10 punkter for en god reiselivsnæring etter koronapandemien», der forbundet skisserte 10 tiltak som vil kunne bygge et bedre reiseliv for fremtiden. Markedsføring mot nære markeder, turistskatt, samarbeid om destinasjonsutvikling, virkemidler til innovasjon og utvikling, satsning på kompetanse, faste ansettelses, kontantfritt reiseliv, rettigheter for oppsagte under pandemien, strengere krav til serveringsbevilling, og en mer seriøs turbussnæring, er punktene som trekkes fram. Innovasjon Norge lanserte også sin Nasjonale Reiselivsstrategi i 2021.

Arbeidet for seriøsitet i næringen har fortsatt i 2021. Bransjeprogrammet Uteliv har jobbet for utviklingen av et nasjonalt bevillingsregister. Dette arbeidet fortsetter i 2022. Bransjeprogrammet har også opprettet et Digøk-prosjekt sammen med Skatteetaten, for å utforske mulighetsrommet for å bygge etterlevelse inn i prosesser og digitale systemer. Spesifikt har prosjektet sett på hvordan digitale systemer kan gjøre det enklere for virksomheter som ønsker å være seriøse å følge arbeidstidsreglene, samtidig som det gjøres vanskeligere å bryte reglene.

Samferdsel

Fellesforbundet har jobbet aktivt med innspill til statsbudsjettene for samferdsel og regjeringsplattformen AP/SP. Et prioritert område har vært å få kampen mot sosial dumping i transportbransjen høyere på agendaen, og AP/SP regjeringen har satt i gang arbeidet med en egen handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren. I

likhet med de øvrige bransjer innen Fellesforbundet kom koronapandemien også til å prege samferdselssektoren på forskjellige måter, men dette påvirket bare delvis de sakene som ellers krevde vår oppmerksomhet.

Liberalisering av drosjenæringa

Etter at norske myndigheter bøyde av for ESA i saken om løyvebegrensning, har dereguleringen av drosjenæringen nå virket i hele 2021 og vi ser allerede negative konsekvenser av dette for våre medlemmer som kjører taxi. Dereguleringen samtidig som koronapandemien gjør det foreløpig vanskelig å se den direkte effekten av dereguleringen for de ansatte. Det er delt ut over 4000 nye drosjeløyver, ca. 40% økning i løyveantall. Selv om mange av disse ikke er aktivert vil dette bety en overetablering i byene vi har advart mot. Tilbudet i distriktene ser ut til å svikte i en del områder. Regjeringen har varslet reversering av en del av Solbergregjeringens liberalisering, men det ser ut til at de ikke vil utfordre EØS avtalen angående behovsprøvingen.

Uber, Bolt og Yango er store internasjonale «app» selskaper som utfordrer den etablerte drosjenæringen. Fellesforbundet bidrar til forskningsrapport Tøi / Fafo om virkning av drosjereguleringen og den gjennomførte liberaliseringen.

Bussbransjen

Denne bransjen var nok den, som innen samferdselssektoren, i størst grad merket pandemien og konsekvensene av nedstengingen. Partssamarbeidet, som er godt etablert i denne bransjen, gjorde at partene sammen kunne legge press på myndighetene for å få økonomiske støtteordninger. Det har ført til at det er tilført ekstra midler til fylkeskommunene i løpet av pandemien for å kunne opprettholde produksjon og rutetilbudet i den ordinære kollektivtrafikken. Utviklingen i kollektivtrafikken er utfordrende for våre medlemmer, endring fra ordinær rutetraffic til bestillingstransport spesielt i distrikter utfordrer lønns og arbeidsvilkår og tariffavtalene innenfor persontransporten. Teknologi utvikling og endret mobilitet i byområdene gir både utfordringer og muligheter for medlemmene i Fellesforbundet.

Godstransport

Bransjeprogram for transport har jobbet med utfordringer knyttet til lastebil og turbuss. Lastebil er her definert som kjøretøy med tillatt totalvekt over 3,5t. Bransjeprogrammets medlemmer har sett at

varebiltransporten har fått et stadig større omfang, bl.a. på grunn av endrede handlemønstre. Varebiler er ikke underlagt dagens regler om kjøre- og hviletid, mange av utøverne kommer fra land utenfor EU og har dårlig kunnskap om regler i Norsk arbeidsliv. Kontroller har vist at det innenfor varebiltransporten forekommer stor grad av økonomisk og transport kriminalitet og samt sosial dumping. Fellesforbundet har gjennom både partssamarbeid, politisk påvirkning og i bransjeprogrammet foreslått flere konkrete tiltak for å sosial dumping og kriminalitet i gods og varebil bransjen.

I flere deler av transportsektoren vil kampen mot feil bruk av selvstendige næringsdrivende ha høy prioritet. Også utfordringen fra «plattform» tjenester innenfor både gods og persontrafikken vil kreve høy oppmerksomhet fra Fellesforbundet framover.

Klima og miljøpolitikk

Høsten 2021 ble Fellesforbundets klimaplan lansert. Den tar for seg status og veien videre for forbundets bransjer. Denne planen er viktig fordi klimaløsningene som samfunnet peker på i stor grad omfatter forbundets bransjer. Hver eneste dag bidrar Fellesforbundets medlemmer til at industri og næringsliv utvikler seg i mer bærekraftig retning, med et lavere miljø- og klimaavtrykk. Det handler om ny teknologi som tas i bruk, endringer i hvordan arbeidet utføres, hvilke produkter og innsats-faktorer som benyttes, transportløsninger, energibesparing, gjenbruk og avfallshåndtering – og mye mer.

Utdanning og fagopplæring

Fag- og yrkesopplæringen

Fellesforbundet jobber aktivt med å styrke fagopplæringen gjennom politisk arbeid, ulike formelle korporative verv (partsorganer) og gjennom uformelle nettverk for samarbeid med andre organisasjoner, politikere og myndighetsorganer. 2021 ble sterkt preget av arbeid knyttet stortingsvalget og ny regjeringsplattform.

I september 2021 ble de faglige rådene innen yrkesfagene konstituert for en ny fireårsperiode (2021-2025). Fellesforbundet har representasjon i åtte av ti yrkesfaglige utdanningsprogram. I flere av rådene har vi lederverv og er representert med to representanter.

I 2021 ble også fagfornyelsen i yrkesfagene slutført. Læreplanene i Vg2 og Vg3 var ute til høring i 2020/2021. Læreplangrupper la et omfattende arbeid til grunn

for de nye læreplanene som de faglige rådene gjennomgikk og kvalitetssikret før de endelig kunne vedtas høsten 2021. Vg3-læreplanene tas i bruk høsten 2022. Samtidig jobber rådene med utvikling av læremidler (kompetansepakker) sammen med Utdanningsdirektoratet.

Etter- og videreutdanning – bransjeprogram

Fellesforbundet er aktivt med i videreutvikling og forvaltning av flere bransjeprogram for etter- og videreutdanning, herunder industri og bygg, maritim sektor, olje og gass og reiseliv. Vi er pådrivere for å sikre god lokal partsforankring av etterutdanningstilbud som tilbud ved tekniske fagskoler. Vi har også til en viss grad støttet tilbud om teorikurs til fagbrev. Det er svært viktig å løfte fagarbeidere som hovedmålgruppe for denne satsingen.

Bransjeprogrammene disponerte totalt kr 187 millioner for budsjettåret 2021. Kompetanse Norge innførte to utlysninger til forlengelse av pilottilbud og utvikling av nye moduler for etterutdanning eller tilbud om teorikurs til fag-/svennebrev, en i april og en i september. I tillegg lyste DIKU ut midler (kr. 38 millioner) fra Industrifagskolen til drift. I løpet av året er en rekke nye tilbud utviklet og satt i gang. Industrifagskolen hadde fire utlysninger. I tillegg ble det gjennomført en ekstra utlysning i desember som blant annet resulterte i etableringen av en helt ny satsing på batteriindustrien ved Fagskolen Viken.

I dette arbeidet har vi evaluert våre erfaringer for å kunne arbeide målrettet for at bransjeprogrammene kan bli et enda mer sentralt verktøy for en ønsket kompetansereform, i tråd med landsmøtets vedtak i 2019.

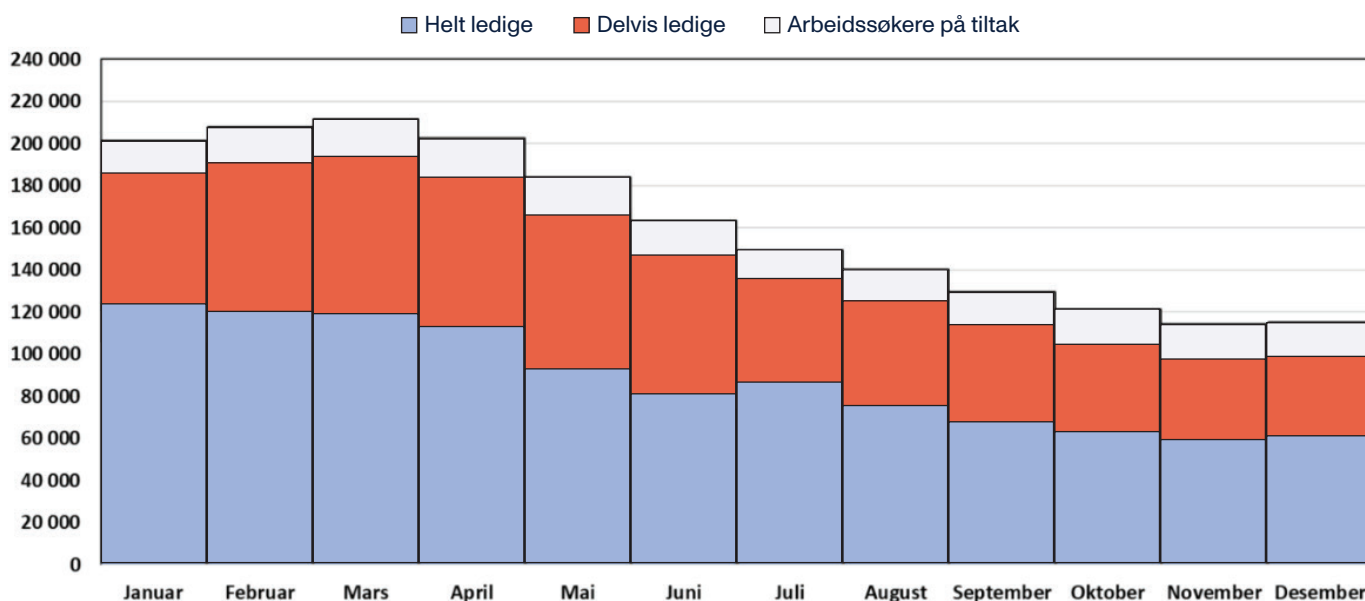
Boligpolitikk

LOs Boligpolitiske utvalg koordineres og ledes av LO og består av Fagforbundet, Fellesforbundet, NTL, Handel og kontor og Fellesorganisasjonen.

Utvalgets mandatet er å koordinere og sammenstille LO-forbundenes boligpolitisk arbeid og arbeide for å konkretisere målene som skisseres i LOs handlingsprogram og bidra til kunnskapsheving om boligpolitikk. Arbeidet fortsetter i 2022.

Arbeidsmarked og velferdspolitik

Ved utgangen av desember 2021 var 61 000 personer registrert som helt ledige hos NAV, noe som utgjorde 2,2 prosent av arbeidsstyrken. Tilsvarende var registrert ledighet for januar 2021 på 124 000 eller 4,4 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoledigheten, som er summen av antall helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, var i desember 2021 på 77 000 personer, eller 2,8 prosent av arbeidsstyrken (mot 4,3 prosent ved utgangen av 2020). I desember 2021 var det i tillegg registrert 38 000 personer som delvis ledige. Ser man helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak samlet, utgjorde dette 115 000 personer i desember 2021.

Figur 1. Antall registrerte helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak per mnd. - 2021. (Kilde: NAV statistikk)

Det var 201 000 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV i januar 2021, mens antallet gikk ned til 115 000 i desember 2021. Av de 115 000 arbeidssøkerne var 17 000 helt eller delvis permitterte.

Sysselsettingsraten i 2021 varierte med smittespredningen og nedstengingstiltakene som kom i kjølvannet av den. I årets første kvartal satte pandemien stopper for aktiviteten i hotell og restaurant, kultur, underholdning og annen tjenesteyting. Sysselsettingen tok seg ikke opp før mot slutten av 2. kvartal. Antallet sysselsatte vokste markert i 3. kvartal og videre inn i 4. kvartal. De hardt rammede tjenesteyringene, drev veksten i andre halvdel av 2021. Sysselsettingen gikk også opp i bygge- og anleggsvirksomheten og deler av industrien mot slutten av året. Samlet for 2021 betydde det at sysselsettingen økte med 1,2 prosent. Sammenlignet med 4. kvartal 2019, før pandemien, var antallet sysselsatte 1,4 prosent høyere i 4. kvartal 2021. (SSB økonomiske analyser 1/2022).

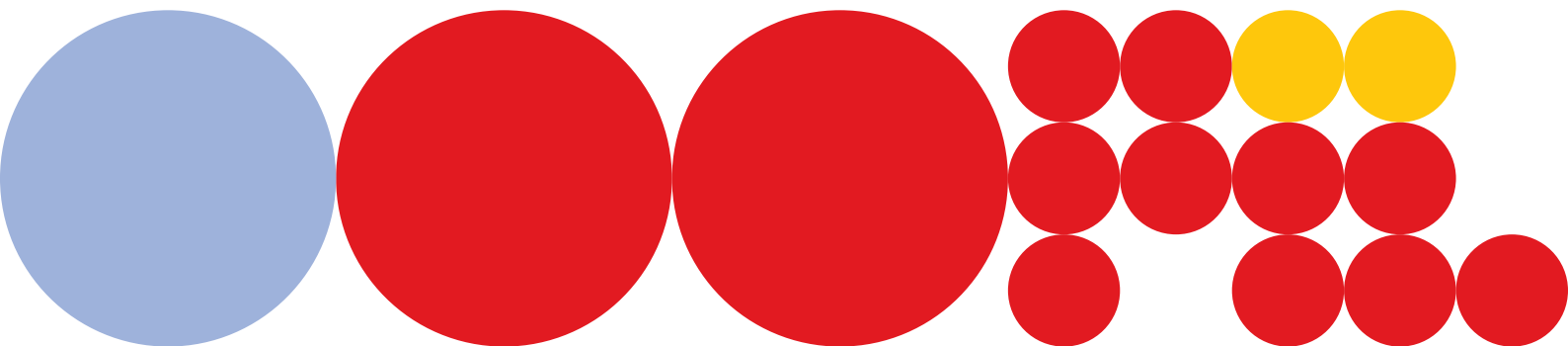
Gjennom 2021 ble nesten hele nedgangen i den økonomiske aktiviteten under pandemien hentet inn igjen, noe som også avspeiles i fall i ledighetsraten. Samtidig har vi hatt gjentatte nedstengninger som har rammet enkeltbransjer, og særlig reiselivet. Fellesforbundet har gjennom hele året jobbet for å videreføre og få på plass ordninger for permitterte og ledige. De fleste av ordningene som kom på plass i 2020, ble løpende fornyet og videreført i store deler av 2021. Dette gjaldt det forhøyede nivået på dagpenger til 80 prosent av inntekt opp til 3G, dagpenger for lærlinger, forlengelsen av maksimal permitteringsperiode, og senket krav til minsteinntekt og permitteringsgrad for rett på dagpenger. Solberg-regjeringen tilbakeførte permitteringslengden til 26 uker i løpet av 18 måneder,

for nye permitteringer fra 1. juli 2021, og startet tellingen av antall uker på nytt for disse fra den dato. På grunn av stadige utvidelser i lengden for de som har vært permittert tidligere, fikk denne grensen i praksis ikke virkning i 2021, men vil få betydning i 2022.

I tillegg arbeidet forbundet mye med å sikre at ledige skulle få rett på feriepengene på dagpengene. Dette arbeidet førte frem, og Stortinget vedtok en midlertidig ordning for feriepengene på dagpenger for de som var ledige i 2020 og 2021. Dette er en midlertidig ordning, som sameksisterer med den ordinære ordningen for ferieavvikling for ledige, med en komplisert grensedragnings mellom de to. Selv om ordningen er bedre enn ingenting, arbeider Fellesforbundet videre med å få innført feriepengene på dagpenger permanent. Støre-regjeringen har signalisert at det vil komme forslag om en permanent ordning i løpet av 2022.

I forbindelse med utbruddet av omikron-varianten innførte Støre-regjeringen i desember 2021 en rekke nasjonale smitteverntiltak og flere av koronastøtteordningene ble igjen fornyet og forlenget inn i 2022. I tillegg til tiltakene som ble forlenget, kom det på plass en midlertidig lønnsstøtteordning for bedrifter som valgte å holde alle sine ansatte i arbeid istedenfor å permittere. Denne ordningen ble benyttet av mange virksomheter, og førte til at mange ansatte fikk være i arbeid istedenfor å bli permittert under denne nedstengningen.

Med lavere ledighet i 2021, reduserte regjeringen antallet tiltaksplasser i sitt budsjettforslag for 2022, til 60 300 plasser. Fellesforbundet påpekte i høringen at det fortsatt er stort behov for tiltak for å hjelpe personer inn i arbeidsmarkedet. Særlig de som har

vært langtidsledige, har fått større vanskeligheter med å komme inn i arbeidslivet på grunn av pandemien. Etter regjeringsskiftet og nytt budsjett, landet antallet på 61 300. Det er 1000 færre plasser enn i 2021, og 3700 færre enn Fellesforbundet bad om.

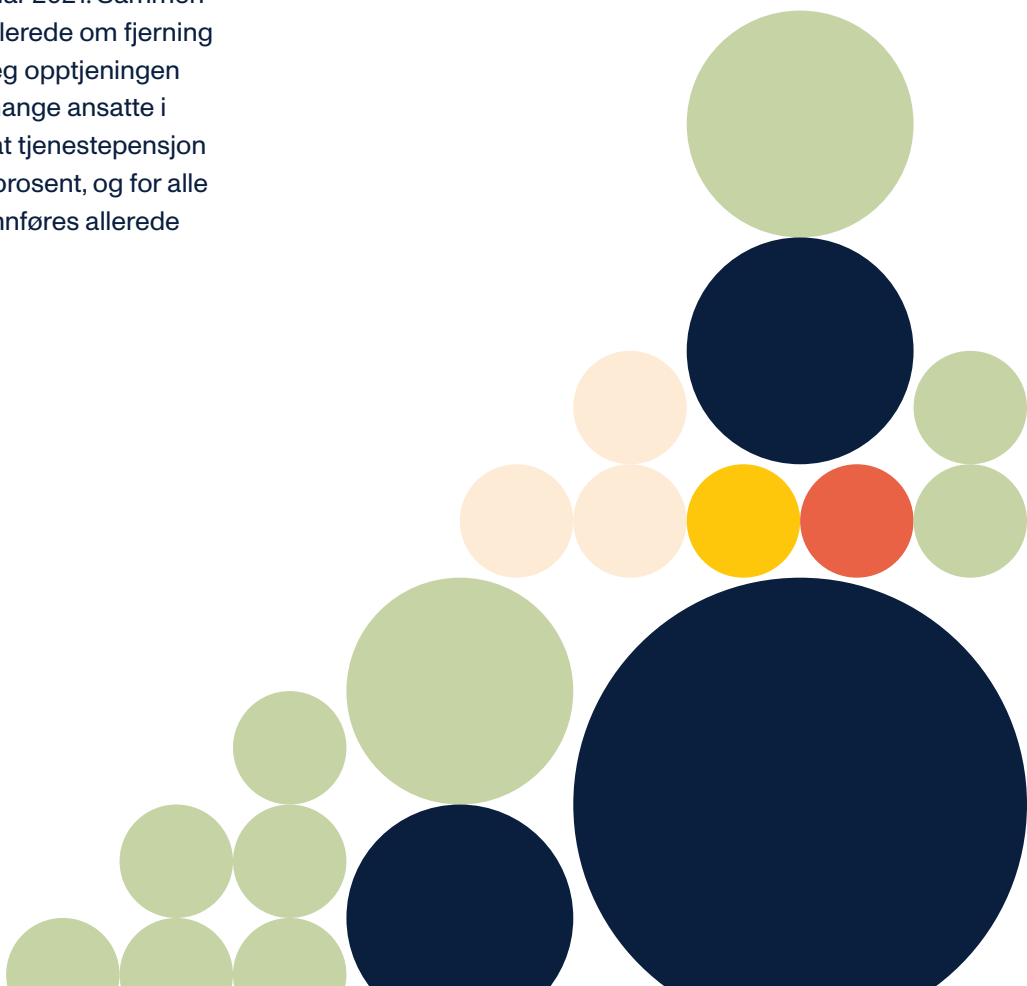
Det har lenge vært tverrpolitisk enighet om å styrke VTA-tiltaket og øke antall plasser. Regjeringen foreslo for budsjettet 2021 å øke antall plasser med 300. Dette ble økt med ytterligere 300 plasser i revidert nasjonalbudsjett i mai 2021, i tråd med Fellesforbundets innspill i budsjettprosessen i 2020. For 2022 foreslo den forrige regjeringen 0 nye plasser i sitt budsjett. Fellesforbundet tok i våre innspill opp at det fortsatt er behov for en betydelig økning, og en opptrappingsplan for økning fremover. Behovet for slike plasser er i liten grad avhengig av konjunktorene på arbeidsmarkedet, og tilbudet kan dermed trappes opp mer planmessig. Antallet ble økt med 250 i den nye regjeringens statsbudsjett.

Tjenestepensjon

Endring i innskuddspensjonsloven gir nå alle egen pensjonskonto for bedre oversikt og forvaltning av pensjonskapitalbevis ble innført i februar 2021. Sammen med regelendringen som var innført allerede om fjerning av 12 månedersregelen for å ta med seg opptjeningen er dette gode forbedringer for svært mange ansatte i privat sektor. I tillegg er det jobbet for at tjenestepensjon fra første krone, uavhengig av stillingsprosent, og for alle over 13 år som ble vedtatt i 2021, skal innføres allerede fra jan. 2022.

Avtalefestet Pensjon

Utredning av en ny og reformert AFP ordning for privat sektor ble framlagt i mai 2021. Utredningen viser at det er mulig å oppnå mye av målsettingene fra tariffoppgjøret 2018, men at det ikke er mulig å ivareta både kravet til likt ytelsesnivå og kostnadsnivå. Fellesforbundet utarbeidet et eget debatthefte om reformert AFP, og det er gjennomført informasjonsmøter i avdelinger og regioner. Stor interesse og engasjement fra organisasjonens tillitsvalgte og medlemmer viste stor skepsis og motstand mot løsningen fra LO-NHO utredningen. AFP-spørsmålet vil ikke bli et tema tariffoppgjøret 2022.

Organisasjonsarbeidet

Medlemsutvikling og rekruttering

Forbundet hadde som målsetning å rekruttere 22 000 nye medlemmer i løpet av året. Fasit ved årets slutt er 16 864. Hvis ingen av de som meldte inn i 2021 hadde meldt seg ut i løpet av samme år hadde vi fått 20 098 nye medlemmer. Det var totalt 20 630 medlemmer som meldte seg ut, ble overført til andre forbund eller ble strøket i løpet av året.

Vi har altså hatt en netto tilbakegang på 3 766 medlemmer i 2021. Denne utviklingen så vi komme allerede fra høsten 2020, og er nok i hovedsak resultat av at den oppsøkende virksomheten ikke har latt seg gjennomføre på et normalt nivå pga. korona-restriksjonene. Noe som underbygger dette er medlemsutviklingen de månedene på slutten av året hvor det var mindre strenge restriksjoner, og medlemstilgangen økte.

Forbundet klarte, verken sentralt eller lokalt, å sette inn tiltak som kunne kompensere for den manglende oppsøkende virksomheten. Det har vist seg at forbundet verken har nok kunnskap eller kapasitet til å «overføre» kontakt og faglig aktivitet til digitale plattformer i stor nok grad. Her kan vi lære mye av forbund andre steder i verden,

Se tabell 3 i tabelldelen bak i beretningen

Særskilte organisasjonsprosjekter

Organisasjonsoffensivene mot utvalgte selskaper har av samme grunn som over ikke vært mulig å gjennomføre som planlagt i 2021. Noe har blitt gjort på ISS, ASKO, PostNord og reklamebyråer i Oslo, men ikke i det omfanget som var planlagt.

Organisasjon

Digital velkomst

Den digitale velkomsten forbundet sender ut til alle nye medlemmer har blitt godt mottatt. Det var 15 754 personer som fikk SMS med lenke til velkomsten, av disse var det 9 390 (60%) som åpnet den. Det var 6 037 (38%) som åpnet en video for den bransjen de tilhører, og 4 636 (29%) som har brukt fordelskalkulatoren.

Forbundets avdelinger

Ved utgangen av 2021 hadde forbundet 85 lokalavdelinger. Det er samme antall som ved utgangen av 2020. Avdelingene er selvstendige organisasjonsledd innenfor forbundet med egne vedtekter, økonomi og styrer.

De fleste av forbundets avdelinger utfører sine oppgaver i henhold til vedtektene og handlingsplaner, men det finnes fortsatt avdelinger som på langt nær utfører sine oppgaver tilfredsstillende. Forbundet utfører virksomhetsrevisjon i avdelingene. Der det avdekkes mangler ved virksomheten, foreslår forbundet tiltak i avdelingen for å sikre at medlemmene får det tilbud og den oppfølging de har krav på.

Samtlige avdelinger skal benytte statsautorisert eller registrert revisor ved revisjon av sine regnskaper. Forbundet har ikke aktivt gått ut for å foreta økonomisk revisjon i avdelingene, men foretok gjennomgang av regnskapene ved sammenslutninger eller oppløsning, eller når avdelingene selv ba om bistand.

Se tabell 4 og 5 i tabelldelen bak i beretningen

Fagligpolitisk arbeid

Den fagligpolitiske aktiviteten i 2021 var i stor grad knyttet opp til stortingsvalget. Valgkampen ble brukt til å informere, skolere og engasjere medlemmer og tillitsvalgte om saker som er viktig for forbundet. Feriepenger på dagpenger, pensjon fra første krone, innstramminger på innleie og rett til heltid var noen av sakene som forbundet prioriterte under overskriften «Nå er det vanlig arbeidsfolks tur».

Forbundet produserte materiell som ble sendt ut til avdelingene basert på avdelingenes medlemstall. Det ble laget digitale kampanjer rundt våre kandidater på stortingslistene. Disse ble delt i sosiale medier både av forbundet og lokalt av kandidatene. Spredningen på disse postene i sosiale medier gjorde når vi ser det opp mot sammenliknbare sosiale medier poster. Forbundet sendte epost og sms til medlemmene med oppfordring om å bruke stemmeretten og stemme for et skifte.

Gjennom vinteren og våren deltok forbundet på skoleringer og arrangementer både i regi av regionene, avdelinger og lokale LO. Flere arrangementer måtte være digitale på grunn av koronarestriksjoner.

Representantskapet vedtok å bevilge 2,4 millioner i valgkampbidrag til partiene. Arbeiderpartiet mottok, 1,895 millioner, SV mottok 265 000, SP mottok 135 000 og Rødt 105 000.

For stortingsperioden 2021-2025 er det 2 stortingsrepresentanter som er medlemmer av forbundet: Jorodd Asphjell (AP, Trøndelag) og Per Vider Kjølmoen (AP, Møre og Romsdal). I tillegg har vi flere medlemmer som er høyt på vara-listene og som antakelig vil ha perioder der de møter på Stortinget.

Valgresultatet ga historisk støtte for et skifte med 100 stortingsmandater som ville skifte ut den borgerlige regjeringen. Forbundet ønsket en regjering med de tre rødgrønne partiene, men vi fikk i stedet en AP-SP regjering som henter støtte fra SV i Stortinget for å få flertall. Den parlamentariske situasjonen gjør at forbundet var, og må fortsette å være, aktive opp mot både regjeringen og stortinget for å sikre gjennomslag for sakene.

Forbundet jobbet aktivt opp mot de rødgrønne partiene for å sikre gjennomslag for våre saker både i Hurdalsplattformen og i statsbudsjett-forhandlingene på høsten. I sum har forbundet fått gjennomslag for alle de viktigste sakene i plattformen og sågar i det første statsbudsjettet. Når det gjaldt feriepenger på dagpenger, var forbundets fagligpolitiske arbeid avgjørende for at det til slutt ble vedtatt i statsbudsjettet for 2022.

Ungdomsarbeidet

Tross pandemi også i 2021 har ungdommen i Fellesforbundet fått arrangert både sentrale og regionale ungdomsaktiviteter. Det var planlagt sju fysiske regionale ungdomskonferanser, selv med utsatte frister måtte disse til slutt arrangeres digitalt. På de regionale ungdomskonferansene ble deltakerne opplært i tale- og debatteknikk, delegatene til den sentrale ungdomskonferansen ble valgt, og forslag til det rådgivende dokumentet ble sendt inn. Den sentrale ungdomskonferansen var planlagt avholdt i mars hvor noen regioner skulle samles på hotell på

Gardermoen, og noen på hotell i Stjørdal. Konferansen ble til slutt utsatt til april og vedtatt 100% digitalt. På ungdomskonferansen ble det noen utskiftninger av det sentrale ungdomsutvalget, deriblant frikjøpet som sentral ungdomssekretær da Lene Myhrvold som tidligere hadde vervet ikke ville stille til gjenvalg. Joakim Hagen ble valgt inn som ny ungdomssekretær.

Ungdomssekretæren har i perioden jobbet med ungdomsrelaterte kurs og konferanser. I denne prosessen har både ungdomsutvalget og de regionale ungdomssekretærene vært involvert.

Koronapandemien førte også til at lærlingkonferansen som skulle vært avholdt på våren ble avlyst. Vi fikk arrangert fysisk lærlingkonferanse på Sørmarka i november.

I juni ble de regionale ungdomssekretærene invitert med på samling utenfor Oslo. Denne samlingen var det ikke så mye faglig påfyll, annet enn det sekretærene selv fylte på med, fokuset var det sosiale samt. Å bygge tette bånd mellom sekretærene i regionene så samarbeid i fremtiden ville vært enkelt.

I tråd med at landet sakte, men sikkert har åpnet igjen har vi rundt i regionene fått arrangert skolebesøk, sommer- og lærlingpatrolje, og bedriftsbesøk for å nå ut til unge medlemmer. Noen regioner rakk også å arrangere fysiske ungdomskurs før tiltakene i landet ble strammet hardt inn igjen i desember.

Ungdomsarbeidet i 2021 har vært preget av mange digitale arrangement, og selv om at disse helst skulle vært fysiske har de vært godt gjennomført digitalt av ungdom som har vært god på å tilpasse seg hverdagen under pandemi.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har jobbet med mange saker også i 2021, noen av disse har vært preget av pandemi og dermed jobbing digitalt. Planlegging og gjennomføring av den sentrale ungdomskonferansen, tariffoppgjøret 2022, fagligpolitisk samarbeid, handlingsplanen mot høyreekstremisme og hvordan vi skal få opp ungdomsaktiviteten igjen har vært viktige temaer under møtene.

Noen av utvalgsmedlemmene har vært innledere på ungdomskurs i sine regioner, og gjestet andre forbund sine ungdomskonferanser. Ungdomssekretæren har fulgt opp arbeidet i LOs sentrale ungdomsutvalg og de nordiske føderasjonene på ungdomsnivå.

Forbundets tillitsvalgtsoplæring

Sentrale kurs og konferanser

Studieaktiviteten er basert på de ressurser vi får fra opplysnings- og utviklingsfondet (OU-fondet). Bare en mindre del av studievirksomheten til forbundet arrangeres sentralt. I 2021 ble det holdt sju kurs og fire konferanser med til sammen 398 deltakere. Aktivitetsnivået var preget av koronapandemien.

I tillegg til egne tiltak har Fellesforbundet også deltakere på toppskolering, arrangert av AOF. Slike kurs er blant annet LO-skolen, arbeidsmiljø og arbeidsrett. I 2021 fullførte 70 deltakere (83 deltakere i 2019) fra Fellesforbundet kursene. Fellesforbundet har prioritert ansatte og tillitsvalgte på heltid i avdelingene til arbeidsrett og LO-skolen fordi disse i stor grad møter medlemmene i sitt daglige arbeid.

Digital tillitsvalgtsoplæring

I 2021 har 1 455 personer åpnet Veiviseren, av disse fullførte 792 (54%). Veiviseren har blitt videreutviklet med «eksempler fra virkeligheten» og består av seks små filmer hvor to tillitsvalgte prater om aktuelle spørsmål. Det er også lagt opp til interaktivitet – folk kan komme med spørsmål og bidra med egne erfaringer.

Det er gjennomført 16 digitale kurs med 160 deltakere i hvordan bruke Teams som digitalplattform for kurs, møter og konferanser.

Lokal kursvirksomhet

Den lokale studievirksomheten omfatter i hovedsak korte kurs og konferanser. Forbundet fordelte de økonomiske midlene vi hadde til rådighet overfor regionene. Midlene skulle dekke forbundets grunnopplæring, kurs og konferanser med tema innenfor forbundets prioriterte områder og AOFs MoTo-kurs (felleskurs i AOF regi.) MoTo-kurs planlegges og gjennomføres som lokal skolering, arrangert av AOF og åpne for medlemmer i alle forbund tilsluttet LO. I 2021 deltok 195 av forbundets medlemmer på MoTo-kurs. Dette er 90 flere sammenlignet med 2020.

Fellesforbundet hadde i 2021 totalt 2 454 deltakere fordelt på 145 lokale tiltak. Dette samme nivå som i 2020. Faglig Tillitsvalgt (FTV), modulene 1-4, er standardisert og kjøres nå over hele landet. Det var 629 deltakere på FTV-kursene i 2021.

LOs utdanningsfond

LOs Utdanningsfond har som formål å støtte opplæringstiltak og kompetanseutvikling for medlemmer og tillitsvalgte.

Det ble i 2021 innvilget totalt 2 522 stipend, og 1 255 av disse var fra Fellesforbundet. Til sammen ble det delt ut 28,8 millioner kroner i stipend i 2021 og herav 14,1 millioner kroner til medlemmer fra Fellesforbundet (11,8 millioner kroner i 2020). Fellesforbundet hadde 170 flere stipendiater i 2021 enn i 2020. Forbundets andel av totale stipend i 2021 var 48,8 % mot 49,7 % i 2020. I forkant av søknadsfristen for helårsstudie våren 2021, ble det sendt ut SMS til medlemmene om mulighetene til å søke om stipend. På grunn av koronapandemien har det vært anledning til å søke støtte for helårsutdanning hele året.

Maksimal stipendsats for studieåret 2020/2021 var kr 13 500,- for helårsutdanning, kr 4 000,- for kortere kurs og til Praksiskandidat § 3,5 inntil kr 10 500,- per studieår. Stipendsats for støtte til AOFs lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er på kr 10 500,-.

I mai 2021 sendte forbundet ut en SMS til alle medlemmer mellom 19 og 60 år, med informasjon om stipendordningen, dette var positivt og førte til en økning med søknader.

Styrke arbeidet med trakasseringssaker-

Diskrimineringsaker og etiske retningslinjer

Det ble i 2021 igangsatt et prosjekt for å styrke arbeidet med trakasseringssaker. Sikre medlemmer i Fellesforbundet en bedre beskyttelse mot trakassering gjennom å styrke opplæringen av tillitsvalgte og ansatte i Fellesforbundet. Det har i den forbindelse blitt avholdt samlinger, blitt laget saksbehandlingsrutiner, samt tiltakskort.

I forbindelse med dette arbeidet har det blitt avdekket et stort behov for råd, veiledning og hjelp. Både i regioner, avdelinger, klubber, enkeltmedlemmer, LO og andre LO forbund.

Arbeide med å utvikle et digitalt kurs, samt arbeidet med å få inn temaene diskriminering og trakassering i FTV kursene, ble startet opp. Samarbeid for å innarbeide Fellesforbundets etiske retningslinjer inn i all arbeidet vårt er i gang.

Rik på mangfold

Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp har inngått et samarbeid som omfatter å arbeide systematisk med mangfolds- og likestillingsarbeid. Delta i nettverkssamlinger for å dele erfaringer og kunnskap med LO og forbundene. Samt styrke forbundets eget arbeid for en inkluderende og mangfoldig organisasjon.

Forbundets kollektive forsikringer og fordelsprogram «LOfavør»

Begynnelsen av 2021 bar preg av raset på Ask i Gjerdrum og å få bistått LO-forbundenes medlemmer som ble rammet på best mulig måte og innboforsikringen. Fremtind, som administrerer LO-forbundenes felles innboforsikring, var raskt i gang og hadde folk tilgjengelig på stedet og evakueringshotell for å kunne bistå best mulig. LO-forbundene har årlig revidert vilkårene på innboforsikringen og i 2021 gikk egenandelen ned fra kr. 3000,- til kr. 2000,-.

I 2021 ble det lansert en ny medlemsfordel på pensjonssparing; «Egen pensjonskonto». Denne kom som følge av de nye lovbestemte reglene for innskuddspensjon. Produktet er populært og ga i 2021 gode avkastningsresultater for sine sparekunder.

LO Selvstendig fikk egen nettside på LOfavør.no med medlemsfordeler. I 2021 fikk forbundet i samarbeid med Fagforbundet fremforhandlet en nye avtale med Fremtind om en helårlig reiseforsikring for enslige (dekningen gjelder da kun det enkelte medlem).

Hederstegn

Gullnål

Medlemmer som har hatt sammenhengende tillitsverv i forbundet og dets organisasjoner i 25 år eller mer tildeles forbundets merke i gull og emalje.

Følgende personer fikk utdelt forbundets gullnål i 2021:

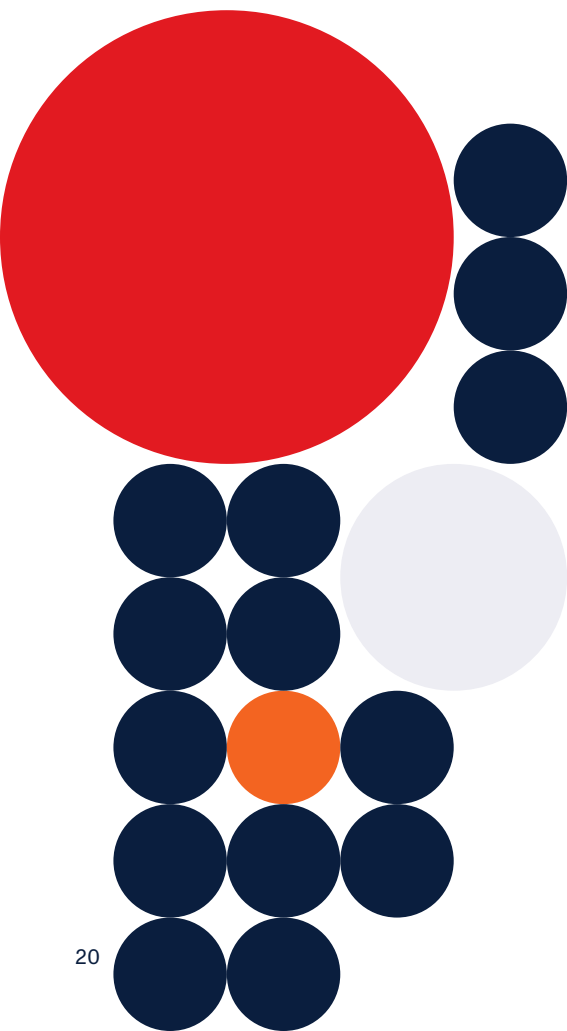
Jan Kristian Hammernes
Roger Haagensen
Gunn Anita Løvhaugen
Martin Fauchald
Jan Balstad
Rolf Utgård
Geir Ståle Johnsen
Vidar Haug-Kolstad
Øyvind Jenssen
Borgny Hauge Skogen
Ole Gudmund Gyberg

Pioneren

Pioneren er en særlig utmerkelse som forbundsstyret kan gi til medlemmer som har gjort en ekstraordinær innsats for forbundet og fagbevegelsen/ arbeiderbevegelsen generelt.

Følgende personer fikk utdelt pioneren i 2021:

Terje Ohnstad
Borgny Hauge Skogen
Ole Gudmund Gyberg
Liv Christiansen
Bjørn Hanssen
Roger Johansen
Tor Schwenke
Jan Balstad
Rolf Jørn Karlsen

Internasjonalt arbeid

Også i 2021 preget koronapandemien det internasjonale samarbeidet, både i arbeidsform og innhold. Arbeidet på digitale plattformer fungerte bra, for store arrangementer som kongresser, men aller best i mindre sammenhenger som komitéer og arbeidsgrupper. Tre kongresser ble gjennomført digitalt, og alle formelle prosesser ble ivaretatt. Styremøter og komitémøter ble gjennomført digitalt eller som hybridmøter, det ble derfor noe reisevirksomhet i andre halvår. De politiske diskusjonene er imidlertid ikke like dynamiske når det er digitalt, og uenigheter oppstår lettere og kan være vanskeligere å løse. Hvordan arbeidsformene blir framover er uavklart, men det ligger til rette for økt digitalt samarbeid internasjonalt. Særlig de globale føderasjonene regner med å permanent flytte mye aktivitet over på digitale flater.

Medlemskap i internasjonale føderasjoner

Fellesforbundet var i 2021 tilsluttet 15 nordiske, europeiske og internasjonale bransjeføderasjoner. Disse er IndustriALL Global, IndustriALL Europa og Industriansatte i Norden (IN) for bransjene metall, energi, kjemi, papir og teko. I sektorene bygning og tre og skog er det BTI, EBTF og NBTF, for hotell og restaurant IUL, EFFAT og NU HRCT. Havbruk er også innunder IUL og EFFAT. UNI, UNI Europa og NGU for grafisk. Fellesforbundet har lenge vært medlem av transportarbeiderføderasjonene NTF, ETF og ITF, også før Norsk Transportarbeiderforbund gikk inn i Fellesforbundet i 2019. Men da ble disse enda viktigere for oss. Forbundsledelsen var i 2021 representert i styret i 10 av de 15 internasjonale føderasjonene.

Kongresser i internasjonale føderasjoner

Kongressene til IndustriAll Global, IndustriAll Europa og UNI Europa ble gjennomført digitalt. Vår tidligere internasjonale sekretær Atle Høie ble valgt som generalsekretær i IndustriAll Global.

EØS-midlene og bilateralt samarbeid i bl.a. Baltikum

Forbundet fortsatte i 2021 samarbeidet med det latviske bygningsarbeiderforbundet. Samarbeidet har de siste årene foregått innenfor rammen av Baltic Organizing Academy (BOA). BOA er et stort organiseringsprosjekt i de baltiske landene, med nordiske forbund og bransjeføderasjoner som samarbeidspartnere.

Målet er å bygge opp sterke, moderne og økonomisk bærekraftige fagforeninger. BOA har vært organisert som et prosjekt, som fra 2018 ble videreført under navnet Baltic Organizing Alliance (BOA). Forbundet har jevnlig kontakt med vår latviske samarbeidspartner, som er det latviske bygningsarbeiderforbundet Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrības (LBNA). Samarbeidsavtalen mellom LBNA og Fellesforbundet ble høsten 2021 besluttet fornyet med to nye år (2022-2023).

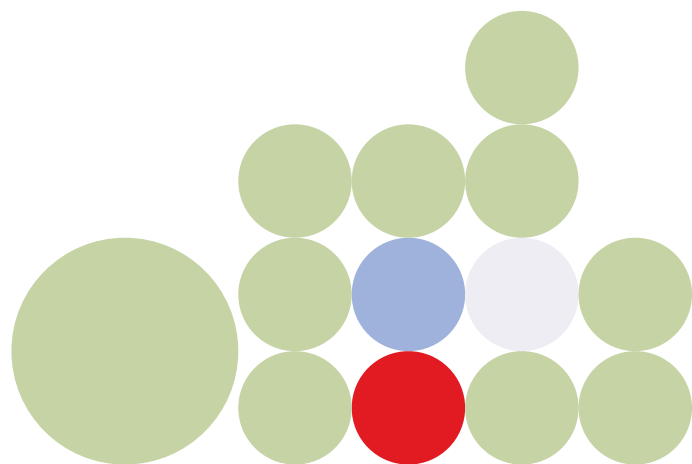
Internasjonalt solidaritetsarbeid

Forbundet har et prosjektsamarbeid med Norsk Folkehjelp om deres arbeid i Sør-Afrika og det sørlige Afrika. Et ambassadørkorps bestående av en person fra hvert ADK har reist rundt i avdelinger og klubber for å informere om samarbeidet. Nye ambassadører er oppnevnt, og det ble gjennomført en fysisk samling, men på grunn av pandemien er besøk i Sør-Afrika utsatt.

Forbundet har fortsatt sitt engasjement for migrantarbeidere, særlig i forbindelse med store idrettsarrangement. Fellesforbundet har et sterkt engasjement opp mot BWI som koordinerer internasjonal fagbevegelses engasjement opp mot FIFA og Qatar.

Representasjon

Forbundet var i 2021 representert i styret i Norsk Folkehjelp og i styret i LO/IFS (LOs internasjonale faglige solidaritet) og Etisk Handel.

Tabeller

Tabell 1: Antall bedrifter med tariffavtale per 1.1.2022 og 1.1.2021 fordelt etter antall organiserte

Antall organiserte	Antall bedrifter 1.1.2022	Antall bedrifter 1.1.2021	Endringer
0	543	595	-52
1-5	2664	2629	35
6-10	1331	1324	7
11-20	1061	1083	-22
21-50	741	732	9
51-100	176	200	-24
101-200	66	72	-6
201-500	41	37	4
Over 500	2	3	-1
Totalt	6625	6675	-50

Tabell 2: Antall medlemmer per fylke per 1.1.2022 og endringer fra 1.1.2021

Fylke	Totalt		Yrkesaktive		Ikke Yrkesaktive		Studenter	
	01.01.22	Endring	01.01.22	Endring	01.01.22	Endring	01.01.22	Endring
Oslo	20 268	-856	14 894	-619	5 374	-237	393	-52
Rogaland	16 232	612	12 490	687	3 742	-75	161	9
Møre og Romsdal	9 860	-306	7 075	-239	2 785	-67	58	2
Nordland	11 174	-76	8 253	-48	2 921	-28	91	-9
Viken	21 230	-825	13 053	-625	8 177	-200	210	-10
Innlandet	16 177	-225	10 625	-66	5 552	-159	64	6
Vestfold og Telemark	13 270	-382	9 200	-254	4 070	-128	125	15
Agder	8 179	-100	5 623	-61	2 556	-39	65	-10
Vestland	20 962	-167	16 032	-55	4 930	-112	223	-6
Trøndelag	20 246	-572	15 605	-561	4 641	-11	386	18
Troms og Finnmark	4 143	-41	3 411	-32	732	-9	116	0
I alt	161 741	-2 938	116 261	-1 873	45 480	-1 065	1892	-37

Tabell 3: Antall medlemmer fordelt per overenskomst

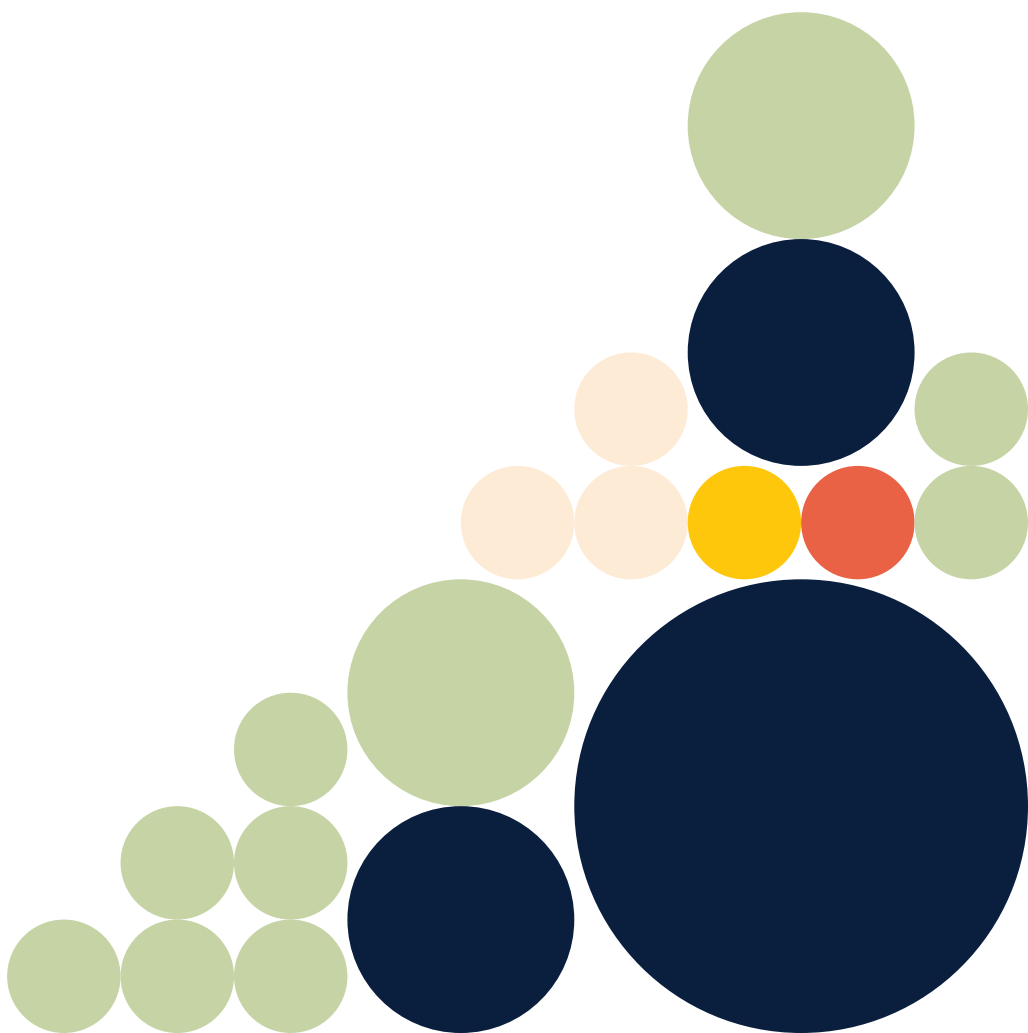
Landsomfattende overenskomst	Medlemstall		Endring i 2021	
	01.01.2022	01.01.2021	Antall	%
Industrioverenskomsten NHO:	28 590	28 071	519	2
-VO	27 386	26 860	526	2
-Teko	912	926	-14	-2
-Teknologi- og data	292	285	7	2
Industrioverenskomsten Virke:	259	244	15	6
-VO	246	232	14	6
-Teko	13	12	1	8
Industrioverenskomsten totalt:	28 849	28 315	534	2
Fellesoverenskomsten for byggfag NHO	17 117	17 678	-561	-3
Fellesoverenskomsten for byggfag Virke	215	167	48	29
Fellesoverenskomsten for byggfag Total	17 332	17 845	-513	-3
Riksavtalen	6 405	7 153	-748	-10
Biloverenskomsten NHO	6 589	6 938	-349	-5
Biloverenskomsten Virke	188	0	188	
Biloverenskomsten Totalt	6 777	6 938	-161	-2
Overenskomsten for byggeindustrien	6 330	6 270	60	1
Grossistoverenskomsten Virke	3 691	3 700	-9	0
Bussbransjeavtalen NHO	3 344	3 575	-231	-6
Havbruksoverenskomsten	2 680	2 568	112	4
Fellesoverenskomsten for treforedlingsind	1 616	1 683	-67	-4
Flyoverenskomsten	1 537	1 712	-175	-10
Speditøroverenskomsten NHO	1 176	669	507	76
Verkstedoverenskomsten for Forsvaret	1 007	1 018	-11	-1
Godsavtalen NLF	942	1 017	-75	-7
Bussbransjeavtalen Spekter	825	762	63	8
VTA-overenskomsten	758	753	5	1
AIB overenskomsten	737	785	-48	-6
Avisbudavtalen NHO	700	764	-64	-8
Aviser og avispakkeri	589	581	8	1
Landsoverenskomsten	564	570	-6	-1
Overenskomst for Trykkerier	492	506	-14	-3
Miljøbedrifter i Norge NHO	400	364	36	10
Grossistavtalen NHO	384	387	-3	-1
AIB overenskomsten (VTA)	368	345	23	7
Transportselskaper i Norge NHO	362	333	29	9
Glassoverenskomsten	337	344	-7	-2
Overenskomst for Kartonasjefabrikker	320	344	-24	-7

Landsomfattende overenskomst	Medlemstall		Endring i 2021	
	01.01.2022	01.01.2021	Antall	%
Havne- og Terminaloverenskomsten NHO	291	290	1	0
Miljøoverenskomsten MEF	239	222	17	8
Overenskomst for asfaltarbeid	185	197	-12	-6
Steinindustrioverenskomsten	172	173	-1	-1
Overenskomsten for jordbruks- og gartneri	153	159	-6	-4
Taxioverenskomsten NTF	136	168	-32	-19
Naturbruksoverenskomsten	113	115	-2	-2
Landforpleiningsavtalen	109	102	7	7
Overenskomst for Bokbinderier	82	90	-8	-9
Transportselskaper i Norge Virke	67		67	
Oljeavtalen NHO	53	57	-4	-7
Overenskomst for Serigrafiske bedrifter	44	43	1	2
Overenskomsten for bilutleie NHO	29	41	-12	-29
Kranoverenskomsten Virke	21	27	-6	-22
Konkurransetsatte bedrifter KS	11	6	5	83
Funksjonæroverenskomsten Spekter	10	9	1	11
Tannteknikeroverenskomsten	4	5	-1	-20
Oljeoverenskomsten virke	2	2	0	0
Bedriftvise og andre avtaleforhold				
Foodora	172	182	-10	-5
Kams-overenskomsten	168	161	7	4
Wallboardoverenskomsten	103	90	13	14,4
Hengeavtaler med andre LO-forbund	86	81	5	6,2
LKAB NHO	95	85	10	12
Grossist - Felleskjøpet Agri	44	59	-15	-25
Norlandia Care AS	23	27	-4	-14,8
Havbruksoverenskomsten/Veso A/S	13	13	0	0,0
Myntoverenskomsten	9	13	-4	-30,8
Sandtakoverenskomsten	8	8	0	0,0
Torvindustri	8	8	0	0,0
Inselo-overenskomsten	8	0	8	
Norsk Folkemuseum, Bygdø Kongsgård	6	6	0	0,0
Andøytorg	5	5	0	0,0
Hovedtariffavtalen KS	4	5	-1	-20,0
Reingjetere	4	4	0	0,0
Schenkeravtalen NHO	0	421	-421	-100
Totalt	92 175	92 175	-1 371	-1,5

Tabell 4: Avdelinger per 1.1.2022 og endringene fra 1.1.2021 fordelt per fylke

Fylke	Antall avd	Endring fra 01.01.21
Viken	17	
Oslo	8	
Innlandet	9	
Vestfold og Telemark	5	
Agder	7	
Rogaland	7	
Vestlandet	9	
Møre og Romsdal	5	
Trøndelag	13	
Nordland	4	
Troms og Finnmark	1	
I alt	85	0

Tabell 5: Antall medlemmer per 1.1.2022 fordelt etter avdeling og fylke

Avdelingens navn og fylke	Avd nr.	Yrkesaktive	Ikke yrkesaktive	Totalt
Fellesforbundet avdeling 2 Fredrikstad Fagforening	2	1124	846	1970
Fellesforbundet avdeling 6	6	2561	1870	4431
Fellesforbundet avdeling 22 Viken	22	744	202	946
Fellesforbundet avdeling 43 Øvre Buskerud Fagforening	43	1715	1110	2825
Fellesforbundet avdeling 48 Sarpsborg Kai- og Lagerarbeiderforening	48	14	18	32
Fellesforbundet avdeling 75 Halden Fagforening	75	730	368	1098
Fellesforbundet avdeling 87 Kjeller Jern og Metall	87	223	187	410
Fellesforbundet avdeling 185 Flyarbeidernes Forening	185	1718	472	2190
Fellesforbundet avdeling 189 Trandum Jern og Metall	189	91	46	137
Fellesforbundet avdeling 436 Papirarbeidernes Forening	436	385	318	703
Fellesforbundet avdeling 437 Greåker Arbeiderforening	437	57	59	116
Fellesforbundet avdeling 441 Sunland Papirarbeiderforening	441	78	67	145
Fellesforbundet avdeling 482 Glomma Papp	482	144	95	239
Fellesforbundet avdeling 483 Borregaard Fagforening	483	346	495	841
Fellesforbundet avdeling 614 Byggfag Drammen-Bærum	614	776	169	945
Fellesforbundet avdeling 644 Glava Arbeidernes Fagforening	644	112	60	172
Fellesforbundet avdeling 851 Østfold	851	2235	1795	4030
Totalt Viken		13053	8177	21230
Fellesforbundet avdeling 1 Oslo - Akershus	1	2899	1846	4745
Fellesforbundet avdeling 4 Oslo Transportarbeiderforening	4	3895	536	4431
Fellesforbundet avdeling 10	10	2970	407	3377
Fellesforbundet avdeling 56 Oslo og Omegn Bussarbeiderforening	56	1170	321	1491
Fellesforbundet avdeling 83 Lastebileiernes Forening	83	69	102	171
Fellesforbundet avdeling 600 Bygningsarbeidernes Fagforening	600	2367	494	2861
Fellesforbundet avdeling 601 Tømrer og Byggfagforeningen	601	857	189	1046
Fellesforbundet avdeling 850 Oslo Grafiske Fagforening	850	659	1479	2138
Fellesforbundet avdeling 999	999	8	0	8
Totalt Oslo		14894	5374	2068
Fellesforbundet avdeling 23 Raufoss Jern og Metall	23	1667	857	2524
Fellesforbundet avdeling 27 Innlandet Transportarbeiderforening	27	1514	566	2080
Fellesforbundet avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall	54	828	442	1270
Fellesforbundet avdeling 61 Elverum Jern og Metall	61	153	108	261

Avdelingens navn og fylke	Avd nr.	Yrkesaktive	Ikke yrkesaktive	Totalt
Fellesforbundet avdeling 103 Ringsaker	103	1043	654	1697
Fellesforbundet avdeling 647 Glåmdal Fagforening	647	1045	755	1800
Fellesforbundet avdeling 650	650	2023	886	2909
Fellesforbundet avdeling 670	670	2281	1247	3528
Fellesforbundet avdeling 678 Hunton Arbeiderforening	678	71	37	108
Totalt Innlandet		10625	5552	16177
Fellesforbundet avdeling 7 Vestfold	7	2755	1483	4238
Fellesforbundet avdeling 8 Telemark	8	2585	950	3535
Fellesforbundet avdeling 37 Transport	37	1055	243	1298
Fellesforbundet avdeling 39 Industri & Service Telemark	39	1860	834	2694
Fellesforbundet avdeling 50 Vestfold Nord	50	945	560	1505
Totalt Vestfold og Telemark		9200	4070	13270
Fellesforbundet avdeling 3 Agder Fagforening	3	2255	999	3254
Fellesforbundet avdeling 9 Østre Agder	9	1204	803	2007
Fellesforbundet avdeling 41 Agder Transportarbeiderforening	41	782	234	1016
Fellesforbundet avdeling 58 Mandal Fagforening	58	524	302	826
Fellesforbundet avdeling 194 Lister Fagforening	194	697	150	847
Fellesforbundet avdeling 724 Wallboard Fagforening	724	102	44	146
Fellesforbundet avdeling 727 Nidarå Sagarbeiderforening	727	59	24	83
Totalt Agder		5623	2556	8179
Fellesforbundet avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening	14	876	210	1086
Fellesforbundet avdeling 25	25	3681	1367	5048
Fellesforbundet avdeling 44 Sandnes & Omegn	44	1787	555	2342
Fellesforbundet avdeling 57 Nord-Rogaland	57	3328	697	4025
Fellesforbundet avdeling 91 Jæren	91	797	378	1175
Fellesforbundet avdeling 176 Dalane Fagforening	176	901	281	1182
Fellesforbundet avdeling 730	730	1120	254	1374
Totalt Rogaland		12490	3742	16232
Fellesforbundet avd 5	5	4172	1715	5887
Fellesforbundet Vestnorsk Transportarbeiderforening	11	1899	443	2342
Fellesforbundet avdeling 19 Sogn & Fjordane Fagforening	19	1857	615	2472
Fellesforbundet avdeling 36 Sogn og Fjordane Transportarbeiderforening	36	285	138	423
Fellesforbundet avdeling 100 Marinestasjonens Fagforening	100	342	166	508
Fellesforbundet avdeling 118 Hardanger Sunnhordland	118	2799	784	3583

Avdelingens navn og fylke	Avd nr.	Yrkesaktive	Ikke yrkesaktive	Totalt
Fellesforbundet avdeling 266 Hordaland Hotell og Restaurant	266	1580	187	1767
Fellesforbundet avdeling 747 Unionen Fagforening	747	2880	516	3396
Fellesforbundet avdeling 856 Vestnorsk Grafiske Fagforening	856	218	366	584
Totalt Vestland		16032	4930	20962
Fellesforbundet avdeling 20 Møre og Romsdal Transportarbeiderforening	20	570	206	776
Fellesforbundet avdeling 21 Havn	21	276	223	499
Fellesforbundet avdeling 29 Søre Sunnmøre	29	1249	523	1772
Fellesforbundet avdeling 31 Sunnmøre	31	1925	695	2620
Fellesforbundet avdeling 65	65	3055	1138	4193
Totalt Møre og Romsdal		7075	2785	9860
Fellesforbundet avdeling 12	12	3699	1401	5100
Fellesforbundet avdeling 16 Midtnorsk Transportarbeiderforening	16	1763	509	2272
Fellesforbundet avdeling 28 Stjørdal og Omegn	28	2216	830	3046
Fellesforbundet avdeling 80 Røros og Holtålen Fagforening	80	371	142	513
Fellesforbundet avdeling 108 Innherred Fagforening	108	1756	606	2362
Fellesforbundet avdeling 146 Namdal Fagforening	146	1203	359	1562
Fellesforbundet avdeling 207 Ørland Jern og Metall	207	60	22	82
Fellesforbundet avdeling 250 Hotell, Restaurant og Reiseliv	250	1344	195	1539
Fellesforbundet avdeling 461	461	299	199	498
Fellesforbundet avdeling 762 Rørleggernes forening	762	467	49	516
Fellesforbundet avdeling 764 Malernes Forening	764	450	60	510
Fellesforbundet avdeling 765 Trondheim	765	1391	117	1508
Fellesforbundet avdeling 768 Trondheim Bygning	768	586	152	738
Totalt Trøndelag		15605	4641	20246
Fellesforbundet avdeling 13 L.K.A.B. Arbeiderforening	13	97	89	186
Fellesforbundet Transport Nord	32	14701	415	1885
Fellesforbundet avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms	53	3921	1138	5059
Fellesforbundet avdeling 143 Helgeland	143	2765	1279	4044
Totalt Nordland		8253	2921	11174
Troms og Finnmark	74	3411	732	4143
Totalt Troms og Finnmark		3411	732	4143

